

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOO
INSENERITEADUSKOND
Materjali- ja keskkonnatehnoloogia instituut

NAISFIGUURI MÕÕDUTABELI PARENDAMINE DENIM DREAMI BRÄNDILE

IMPROVING WOMEN FIGURE MEASUREMENT CHART FOR DENIM DREAM BRAND BAKALAUREUSETÖÖ

Üliõpilane: Angelika Linder

Üliõpilaskood: 179251EANB

Juhendaja: Nele Mandre, doktorant

Kaasjuhendaja: Kersti Merimaa, lektor

Konsultant: Teele Koel,

Denim Dreami brändi disainer

AUTORIDEKLARATSIOON

Olen koostanud lõputöö iseseisvalt.

Lõputöö alusel ei ole varem kutse- või teaduskraadi või inseneridiplomit taotletud. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, olulised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

“.....” 2020

Autor:

/ allkiri /

Töö vastab bakalaureusetöö esitatud nõuetele

“.....” 2020

Juhendaja:

/ allkiri /

Kaitsmisele lubatud

“.....”2020.

Kaitsmiskomisjoni esimees: Tiia Plamus

/ nimi ja allkiri /

Materjali- ja keskkonnatehnoloogia instituut

LÕPUTÖÖ ÜLESANNE

Üliõpilane: Angelika Linder, 179251EANB

Õppekava, peeriala: EANB, Materjalitehnoloogia

Juhendaja: Nele Mandre, Tallinna Tehnikaülikooli doktorant, 55562824

Kaasjuhendaja: Kersti Merimaa, lektor, 6202904

Konsultant: Teele Koel, Denim Dreami brändi disainer

Põldma Kaubanduse AS, 59818265, teele@denimdream.ee,

Lõputöö teema:

(eesti keeles) Naisfiguuri mõõdutabeli parendamine Denim Dreami brändile

(inglise keeles) Improving women figure measurment chart for Denim Dream brand

Lõputöö põhieesmärgid:

1. Parendada Denim Dreami brändi naisfiguuri mõõdutabelit.
2. Ettevõtte poolt uue kollektsiooni tootejoonise põhjal teha moekohane lõige vastavalt parendatud mõõdutabelile.
3. Töötada välja tehnoloogia ja õmmelda valmis õlale toetuv toode.

Lõputöö etapid ja ajakava:

Nr	Ülesande kirjeldus	Tähtaeg
1.	Denim Dreami brändi klientide mõõtmise ja saadud andmete analüüs.	veebruar
2.	Koostada Denim Dreami brändi mõõdutabel. Kirjanduse uurimine.	veebruar
3.	Parendatud mõõdutabeli põhjal konstrueerida baaslõige suuremale suurusle.	märts
4.	Uue kollektsiooni tootejoonise põhjal teha moekohane lõige teha vastavalt väljatöötatud mõõdutabelile.	märts
5.	Toote tehnoloogia koostamine.	aprill
6.	Toote maketi õmblemine	aprill-mai
7.	Toote õmblemine. Läbida toote valmistamise etapid kuni toote valmis õmblemiseni.	mai
8.	Mõõdutabeli töötamise hindamine, järeldused.	mai

Töö keel: eesti keel **Lõputöö esitamise tähtaeg:** "4". juuni.2020.a

Üliõpilane: Angelika Linder ".....".....2020.a
/allkiri/

Juhendaja: Nele Mandre ".....".....2020.a
/allkiri/

Kaasjuhendaja: Kersti Merimaa ".....".....2020.a

/allkiri/

Konsultant: Teele Koel ".....".....2020.a

/allkiri/

Programmijuht: Tiia Plamus ".....".....2020a

/allkiri/

Kinnise kaitsmise ja/või lõputöö avalikustamise piirangu tingimused formuleeritakse pöördel

SISUKORD

EESSÖNA	7
LÜHENDITE LOETELU	8
SISSEJUHATUS	9
1. SUURUSSÜSTEEMIDE KUJUNEMINE AJALOOS.....	11
1.1 Tänapäeva naisfiguuri kujunemine	12
1.2 Kehatüübid	14
1.2.1 Liivakella figuur ehk X-figuur	15
1.2.2 Kolmnurkne ehk A- figuur	15
1.2.3 Ristkülikukujuline ehk I- figuur	16
1.2.4 Überpööratud kolmnurk ehk V-figuur	16
1.2.5 Ümar ehk O-figuur	16
1.3 Suuruste tähistus.....	18
1.4 Suurusnumbrite vahemikud.....	18
2. MÕÕDUTABELI VÄLJATÖÖTAMINE.....	20
3. MÕÕTUDE VÕTMINE JA MÕÕTMISTULEMUSED	21
3.1 Tagasiside klienditeenindajatelt	22
3.2 Naiste mõõtmistulemused	23
3.3 Parendatud Denim Dreami mõõdutabeli ja vana mõõdutabeli võrdlus	26
3.4 Denim Dreami klientide tüüpfiguur.....	30
4. TOOTE VALMISTAMISE ETAPID.....	32
4.1 Kleidi "Marili" moekirjeldus.....	32
4.2 Toote baaslõike loomine	33
4.3 Baaslõike modelleerimine	36
4.4 Moekohase lõike makett	39
5. TOOTE VALMISTAMISE TEHNOLOOGIA	43
5.1 Toote tehnoloogiline kirjeldus	43
5.2 Toote tehnoloogiline järjestus	45
5.3 Toote lõppviimistlus	45

5.4 Toote kvaliteedinõuded	45
5.5 Kokkuvõtte lõpptoote istuvusest ja mõõdutabeli mõõtude vastavusest.....	46
KOKKUVÕTE	47
SUMMARY.....	49
KASUTATUD KIRJANDUS	51
LISAD	53
Lisa 1 Küsimused klienditeenindajatele	54
Lisa 2. Naiste kehamõõdud	57
Lisa 3 Denim Dreami parendatud mõõdutabel	64
Lisa 4 Denim Dreami vana mõõdutabel	65
Lisa 5 Burda mõõdutabel	66
Lisa 6 Inglise mõõdutabel	67
Lisa 7 Skandinaavia mõõdutabel	68
Lisa 8 Mülleri mõõdutabel	69
Lisa 9 Kleidi baaskonstruksiooni valmistamise etapid	70
Lisa 10 Toote tehnoloogiline järjestus	71

EESSÕNA

Käesoleva lõputöö teemaks on naisfiguuri mõõdutabeli parendamine Denim Dreami brändile. Bakalaureusetöö on valminud koostöös Põldma Kaubanduse AS-i Denim Dreami brändiga. Põldma Kaubanduse AS on Eesti ettevõtte, mis tegutseb jaekaubanduse valdkonnas terves Baltikumis. Rahvusvaheliselt tuntud ja tunnustatud teksa- ja rõivakollektsioone pakkuvate brändide maaletooja. 2014. aastal tuli turule kodumaise Denim Dreami rõivabrändiga, mida disainitakse ja toodetakse Eestis. [1] Lõputöö vajadus põhines sellel, et lõigete istuvus suuremate suuruste puhul on senini kontrollimata. Viimasel ajal on hakatud rohkem ostma suuremaid suuruseid ning sooviti kliendi mõõtmel põhinevat mõõdutabelit.

Denim Dreami kodumaine bränd soovis endale klientide mõõtudele vastavat mõõdutabelit. Algselt alustati mõõdutabeli parendamisega sügisel praktikal olles ning arendati edasi lõputööks. Teema sõnastati koos juhendaja Nele Mandrega ja mõõdutabeli osas konsulteeriti ka Denim Dreami brändi disaineritega.

Soovin tänada oma juhendajat Nele Mandret ja kaasjuhendajat Kersti Merimaad, kes abistasid jooksvate küsimuste ja murede lahendamisel ja ettevõttepoolset konsultanti Teele Koeli.

Võtmesõnad: mõõdutabel, tänapäeva kehakuju kujunemine, kehatüübid, toote valmistamine, bakalaureusetöö

LÜHENDITE LOETELU

Cm- sentimeeter

Ep- esipikkus

Kkl- kaelakaare laius

Kp- külje pikkus

Kvp - käsivarre pikkus

Kvü - käsivarre ümbermõõt

Kü – kaelaümbermõõt

L- rõivasuurus (suur)

M- rõivasuurus (keskmine)

Pü- puusaümbermõõt

Rk - rinna kõrgus

RI - rinna laius

Rnü- randme ümbermõõt

Rü – rinnaümbermõõt

S- rõivasuurus (väike)

SI- selja laius

Sp- selja pikkus

Vü- vööümbermõõt

ÕI- õlalaius

Õp- õla pikkus

Õv- õmblusvaru

XL- rõivasuurus (väga suur)

XS- rõivasuurus (väga väike)

SISSEJUHATUS

Suurussüsteemide loomise eesmärk on aidata rõivafirmadel toota riideid, mis sobivad võimalikult hästi potentsiaalsetele klientidele. Kehamõõtude tabeleid saab koostada mitmesuguste lähenemisviiside abil ja need tabelid on paljudes riikides sageli sarnased. Ajalooline üleminek ümaramalt kehalt saledamale kehaehituse eelistamisele toimus 1980ndate aastate algusest. Disainerid ja tootjad nõudsid endiselt rõivaste valmistamist, mis sobisid traditsioonilise liivakellakuju figuurile, kui enamus naisi oli suurema tõenäosusega ristkülikukujulise või pirnikujulise kehakujuga. Mõnel inimesel koguneb rohkem käsivarre ümbermõõtu, teisel jällegi on õlapiirkonda rohkem kui teistel, kellel on sarnased rinna- või vööümbermõõt. [3] [2]

Käesoleva lõputöö teemaks on Denim Dreami brändile naisfiguuri mõõdutabeli parendamine. Denim Dreami kodumaisel brändil on hetkel olemas baassuurus S, mille järgi teiste suuruste jaoks seda vähendatakse/suurendatakse. Lõigete istuvus suurematele suurustele puhul on kontrollimata, seepärast soovitakse teada saada, kas mõõdutabeli suurem suurus vastaks kliendi mõõtudele. Teema on aktuaalne, kuna viimasel ajal on hakatud rohkem ostma suuremaid suuruseid, sellepärast on tarvis kontrollida suuruste istuvust ja vajadusel mõõte korrigeerida.

Lõputöö peamiseks eesmärgiks on parendada naisfiguuri mõõdutabelit Denim Dreami brändile. Hetkel olemasoleva mõõdutabeli parendamiseks viidi Denim Dreami kauplustes klientide seas läbi mõõtude võtmine. Töö tulemusi analüüsiti Microsoft Office Exceli tabelitöötluse tarkvaras. Võeti ühendust mitme Denim Dreami klienditeenindajatega üle Eesti, et saada parem ülevaade Denim Dreami sihtrühmas. Samuti sooviti teada, kas klientidel on olnud kaebusi Denim Dreami brändi toodetega. Bakalaureusetöö järelduste ja ettepanekute tegemiseks töötatakse läbi ka teemakohane kirjandus, mida on käsitletud käesoleva töö teoreetilises osas.'

Antud töös selgitatakse välja ka mõõdutabeli suuremate suurusnumbrite istuvus. Ettevõtte poolt uue kollektsiooni tootejoonise põhjal tehakse moekohane lõige vastavalt parendatud mõõdutabelile ning seejärel ömmeldakse valmis õlale toetuv toode, selleks et kontrollida, kas parendatud mõõdutabel on kooskõlas Denim Dreami klientide mõõtudega. Kuna inimesed tunnevad üha enam huvi suuremate suuruste vastu, siis sooviti teada, kuidas vastab L- suuruses toode sama suuruse kliendi mõõtudele.

Lõputöö on jaotatud 5 peatükki. Esimene peatükk antakse teoreetiline ülevaade, mis on suurusesüsteemid ning antakse ülevaade naiste kehatüüpide kujunemisest ajaloos ja naiste kehatüüpidest. Teine peatükk annab ülevaate mõõdutabelite olemusest. Kolmandas peatükis analüüsitakse ja võrreldakse saadud mõõtmistulemusi ning erinevusi praeguse Denim Dreami mõõdutabeli ja parendatud mõõdutabeli vahel. Neljandas ja viiendas peatükis läbitakse toote valmistamise protsess alates toote baaslõike loomisest kuni toote valmis õmblemiseni ning antakse lõpphinnang mõõdutabeli mõõtude sobivusele. Lõputöös kasutatakse Gerberi konstrueerimisprogrammi ja rõivadisaini kujundusprogrammi Kaledo Style.

1. SUURUSSÜSTEEMIDE KUJUNEMINE AJALOOS

Suurussüsteem on numbrite tabel, mis tähistab peamiste mõõtmete väärtusi, mida kasutatakse elanikkonna kehamõõtmete klassifitseerimiseks. Antropomeetrilistel andmetel põhinevat suurussüsteemi (inimeste mõõtmine) tuntakse antropomeetrilise suurussüsteemina. Lisaks eeldatakse, et igas suurusklassis olevad inimesed on ühesuguse kehakujuga ja seetõttu saavad nad kanda sama rõiva suurust. [3] Suurussüsteemide loomise eesmärk on aidata rõivafirmadel toota rõivaid, mis sobivad võimalikult hästi potentsiaalsetele klientidele. Varasemad suurussüsteemid loodi rätsepa enda kogemuste põhjal. [2]

18.sajandi teisel poolel olid enamus rõivaid eritellimusel rätsepate valmistatud. Professionaalsed õmblejad ja käsitöölised töötasid välja erinevaid suuruse määramise meetodeid. 19. ja 20. sajandi sõdade tõttu tekkinud armeeriituse nõudlus pani aluse masstoodangule ja sundis täiustama suurusnumbrite kujunemist. 20. sajandi teisel poolel hakati erinevaid statistilisi meetodeid kasutades mõõtma inimfiguure. Pärast seda on tehtud antropomeetrilisi uuringuid ja eri riikides on avaldatud suurusüsteemide standardeid. [4]

1920. aastatel masstootmise tagajärjel, tekkis vajaduse standardse suurussüsteemi järele. Rõivaste tootmine klientidele, oli algselt aeglane protsess, mis algas rätsepatel lõigete valmistamisega. See meetod viis proportsionaalse klassifitseerimise süsteemini. Naise proportsioonid pidid vastama täpselt pakutavatele suurustele, muudatusi tegemata. Algsed suurussüsteemid varieerusid üksteisest väga palju, kuna olid koostatud katse-eksituse meetodil. 1950ndatel ja 1960ndatel olid rõiva ümbertegemise teenused enamikes suuremates kaubamajades endiselt kättesaadavad. [5]

Paljundusskeemide loomise üldine idee on see, et bränd soovib mahutada demograafilistesse rühmadesse võimalikult palju inimesi ja teha seda võimalikult väheste suurustega. Iga bränd soovib saavutada täiusliku tasakaalu, valides suurusvahemiku, mis hõlmab võimalikult palju inimesi, üritades samal ajal tagada toote suurusnumbrite vaheline mõõtude erinevus oleks klientide jaoks märgatav. [3]

1.1 Tänapäeva naisfiguuri kujunemine

Keskajal, alates 5. kuni 16. sajandini, on kunstiteostel kujutatud ovaalse kehakujuga naisfiguuri. Ideaalset naist kujutati kogukana, suure rinnaga. 18. sajandil teadustati suuri muutusi lääne riietuses, et soosida vormirõivaid nii meestele kui naistele. Kunstnikud kujutasid "ideaalset" naiseliku kumerustega figuuri 18. sajandini. Pärast Esimest maailmasõda kasvas masstoodangu tootmine, mis nõudis tõhusamat lõigete ja paljundusmeetodite kasutamist. Ideaalse tehnilise paljundamise abil saadakse mitmesuguseid lõikeid, mis on samade proportsioonidega ja istuvuselt ühtib sihtrühmaks valitud figuuri mõõtudega. 19. sajandiks oli see nihkunud volüümikamale, idealiseerides liivakella figuurile. Kaasaegses lääne kultuuris on kõhnus koos mõnevõrra vastuolulise suurte rindade ja rohkem toonuses olev lihaseline keha muutunud naiseliku ilu ideaaliks. [4] [2]

20. sajandi läänemaailma moemudelitena tunnustatud ja ideaalseks naisfiguuriks olid Marilyn Monroe 1950ndatel, kelle kohta öeldi, et tal on volüümne liivakell. Rinna-, talje-, puusaümbermõõt mõõtmatega: 94;58;91; ja Kate Moss 1990ndatel, rinna-, talje-, puusaümbermõõt mõõtmatega 84;58;89. [4]

1957. aastal oli keskmine Briti naine 158 cm pikk, kaalus 63 kg ja kleidi suurus 12. Tänapäeva Briti naised on keskmiselt 165 cm pikad. Moetööstus eiras naise keha muutumist. Disainerid ja tootjad nõudsid endiselt rõivaste valmistamist, mis sobivad traditsioonilise liivakellakuju figuurile, kui enamus naisi on suurema tõenäosusega ristkülikukujulise või pirnikujulise kehakujuga. Põhja-Carolina Riikliku Ülikooli uuringute käigus leiti, et väike osa naisi oli liivakella figuuriga ning enamus vastasid ristkülikukujulisele või pirnikujulisele figuurile. Keskmise naise vööjoon on 1950. aastatest alates laienenud 15 cm võrra. [6] [7]

Praegune naisfiguur on muutunud, mida praeguse standardite järgi peetakse üsna väikeseks rinnaümbermõõduks, palju täiuslikuma figuraalse silueti juurde (vt joonis 1.1.1). Uuringud näitavad, et kehatüüpi, mida peetakse täidlaseks on kõige lähedasem perfeksele kehafiguurile. [6]

Ajalooline üleminek ümaramalt kehalt saledamale kehaehituse eelistamisele toimus 1980ndate aastate algusest. Texase ülikooli teadlased on oma teaduslikus uuringus

tuvastanud, et täiusliku naise keha pikkus on 1,68 meetrit, rinna-, vöö, puusaümberrõõdu mõõtmised on vahemikus 99–63–91. [8]

Joonis 1.1.1 Naisfiguur 1957 võrreldes tänapäeva figuuriga [6]

1.2 Kehatüübid

Mitmed riigid, nagu Inglismaa, Saksamaa ja Ungari, töötasid välja suurussüsteemid, mis liigitasid figuuritüüpe pikkuste ning rinna- ja puusaümbermõõdu suhte järgi. Suurbritannias määras ühine rõivanõukogu pikkuse järgi kolm figuuritüüpi: lühike, keskmine, pikk. Igas rühmas klassifitseeriti vastavalt viis kehatüüpi. [2]

Inimesed ei kasva proportsionaalselt nii pikkusesse ja laiusesse. Õlalaius ei suurene samapalju, kui vööümbermõõt. Samuti erineb esi- ja seljapikkuse kasv. Kehaümbermõõdud ei sõltu alati kasvust ja kaalust. Õlalaius ei sõltu inimese kaalunumbri. Samas on keha piirkondi, kuhu koguneb rasv. Seetõttu on need mõõdud tihti sõltuvuses kaalunumbri. Näiteks võib eeldada, et suurema kaalunumbri inimese käsivarreümbermõõt on suurem kui kergema kaalulise käsivarreümbermõõt. Mõnel inimesel koguneb rohkem käsivarre ümbermõõtu, teisel jällegi on õlapiirkonda rohkem kui teistel, kellel on sama rinna- või vööümbermõõt. [2]

Mõned on kurvikamad, mõnel on kitsamad puusad või laiemad õlad – inimesed on erinevad. Rõivad on konstrueeritud kas sirgete joontega, mis annavad rõivale rohkem rangust, korrastatud vormi või kumerate joontega, mis annavad voolujoonelisust ja jälgivad kehakumerusi. Kuna erinevatele kehatüüpidele sobivad erinevate lõigete, kuju, materjalide, mustrite ja proportsioonidega rõivad, näevad samad riided erineva figuuri ja kehakujuga inimestel väga erinevad välja. Üldjuhul naisel, kellel on täidlasemad puusad, üldjuhul on proportsionaalselt peenem talje, seevastu täidlasema vöökohaga naistel on lamedad puusad. [9]

Alljärgnevas arutelus on välja toodud inimeste anatoomilised erinevused.

Ideaalse figuuri selg on väikese kõverusega ja kergelt väljaulatuv tuharaga, lameda selja puhul on tegemist sirge seljaga, mis põhjustab tuhara esiletõstmist, ümara selja puhul domineerib selgroo kõver ja silmatorkav tuharaosa. Selja ja rindkere suhet loetakse ideaalseks, kui rinnad ja tuharad on harmoonilises suhtes, võib ka eristada kitsa seljaosa ja suure rinnaümbermõõduga ja õõnest sissepoole suunatud rindkere suhet. [10]

Õla, talje ja puusa suhtes loetakse ideaalseks, kui õlg, talje ja puus on omavahel harmoonias, sirge puhul on vöökoht vähe erinev. Veel võib välja tuua laia õla, aga samas kitsa taljega tüübi või siis kitsaste õlgade ja laiade puusadega figuuri. [10]

Käsivarre puhul ideaalne on käsivars, kus keharasv ja luustik on tasakaalus, peenike käsivars on kondine, silmatorkava randme küünarnuki ja õlavöötmega, tüseda käsivarre puhul keharasv on selgelt näha juba käsivarre ümbermõõdus. Õlgade puhul on ideaalse õla kalle on umbes 25°, kaldus õlgade kalle on üle 25°, kandilised õlad on peaaegu kaelaga 90° ja kondistel õlgadel on domineeriv rangluu. [10]

Figuuri kehahoiak mõjutab ka rõiva istuvust ja tasakaalu. Ideaalse hoiaku puhul on kõik kehaosad tasakaalus. Veel on hoiakuid, mille puhul on keha ettepoole kaldus ning on olwmas ka kumera või nõgusa seljaga. [10]

2004. aastal tehtud uuringus selgus, et naisfiguure on ajalooliselt kirjeldatud kategooriatena, mis põhinevad kehakujul, näiteks kolmnurk, ristkülik, ovaal ja liivakell. Alljärgnevalt on väljatoodud põhilised naiste kehatüübid. [11]

1.2.1 Liivakella figuur ehk X-figuur

Liivakellakujulisel figuuril on tasakaalustatud keha, kus keha ülemine pool on propotsioonid keha alumise poolega. Seda kehaehitust iseloomustab selgelt väljajoonistuv büst ja talje, õlad võivad olla väheke ümarad. Klassikaline naiselik figuur, mida kasutatakse tüüpfiguurina rõivaste konstrueerimisel. [12]

1.2.2 Kolmnurkne ehk A-figuur

Kehaehitust iseloomustavad laiad puusad ja längus õlad, mis on kitsamad kui puusad, selgelt väljajoonistuv talje. A-figuuril koguneb üleliigne keharasv puusa,- ja reiepiirkonnas- vööst allapoole. Kolmnurkse kehatüübiga naisel on rõhk puusadel ja reitel. Üldreeglina on kehakuju tasakaalustamiseks vaja rõhutada õlajoont, et luua

tasakaalu üla-ja alakeha vahel. Sellise kehaga naise rõivastuses – mantlitel, kleitidel, kostüümidel peaks pihaoosa olema kitsas ning seelikuosa valdavalt sirge või mõõdukalt laienev. [9]

1.2.3 Ristkülikukujuline ehk I- figuur

Ristkülikukujulisele figuurile on iseloomulikeks tunnusteks sirged puusad, sirge õlajoon, väga vähe eristuv talje. Erinevate kumeruste loomisel puusajoonel kasutatakse mitmesuguseid detaile, kuid vööjoonel tuleks vältida silmatorkavat värvlit. [7] [12]

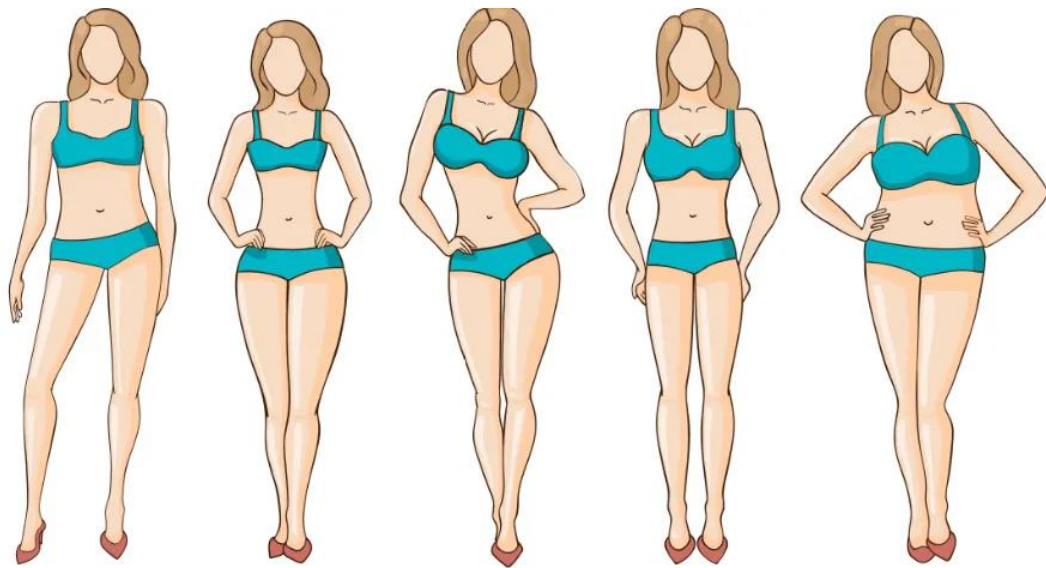
1.2.4 Ümberpööratud kolmnurk ehk V-figuur

Figuuri iseloomustab laiad õlad ja kitsas puusajoon, nõrgalt väljajoonistunud talje. Keha ülemine osa näib suurem kui alumine. Sellisel naisfiguuril tuleb tähelepanu pöörata erinevate kehapoolte tasakaalustamisele või ülakeha vähendamisele. Kehapiirkondade tasakaalustamiseks peab esile tõstma puusi ja tuharaid. [9] [12]

1.2.5 Ümar ehk O-figuur

Ümarat figuuritüüpi nimetatakse teisiti ka õunakujuliseks figuuriks. Seda figuuritüüpi iseloomustab ümar õlajoon, täidlane keskoht või etteulatuv kõht, kogukad käsivarred ja nõgus selg. Sellise figuuriga naistel on tavaliselt saledad jalad ja seetõttu tuleb rõivastusega suunata pilk just puusadest madalamale. Probleemseks kohaks on talje, mistõttu tuleb rõivastuse valikul eelkõige tekitada mulje pikemast kehast. Õunakujulise kehakujuga inimestel koguneb üleliigne keharasv kõhupiirkonnas. [9]

Joonisel 1.2.5.1 on välja toodud enam levinud kehatüübid.

Joonis 1.2.5.1 Kehatüübid (vasakult paremale: I- figuur, A- figuur, X- figuur, V- figuur, O-figuur) [13]

1.3 Suuruste tähistus

Rõivaste suuruse tähistuse meetodid erinevad riikide lõikes: näiteks Ameerika Ühendriikides liigitatakse naiste suurused figuuritüüpide järgi. Samuti võib rõivaste suurusesüsteemis kasutada ka numbrilisi tähistusi, näiteks suurusnumbreid 6 või 8 või tähestikulisi suurusi (Näiteks *S=small* (väike), *M=medium* (keskmine) või *L=large* (suur)). [4]

Alfapeetilised suurused on osa Euroopa standardist EN 13402, mis töötati esmakordselt välja aastal 1996. See tähtkodeerimine lihtsustab tootmisprotsessi, mistõttu vähem valmistatakse erineva suurusega rõivaid. Samuti lihtsustab ka rahvusvaheliste suuruste ülevõtmist ja muudab veebipoodides ostmise klientidele hõlpsamaks. [14]

Tegelikud mõõtmed suurustele *small*, *medium*, *large* sõltuvad sihtrühmast, kellele tooted on suunatud. Suurustähistuse ja mõõdutabeli pidev uuendamine on oluline tööstusele, jaekaubandusele ja lõpptarbijale. [4]

Sõltuvalt tootjast varieerub rõivaste suurusnumbrite valik. Mõningaid rõivaid pakutakse vähema suuruste valikuga. Teatud mõõdutabelites kasutatakse tavaliselt kahte või enamat kandja mõõtu, näiteks pikkus ja rinnaümberrõõtu. Selline lihtne meetod võimaldab kandjal kahe mõõdu abil õige suurus kindlaks määrata. [4]

Rinnaümberrõõtu, vööümberrõõtu, puusaümberrõõtu ja pikkust kasutatakse tavaliselt ülakeha rõivaste valmistamisel. Lisaks veel kaela ümberrõõtu ning toote käsivarre pikkust. Vööümberrõõtu, sääre sisepikkust ja küljepikkust kasutatakse tavaliselt pükste konstrueerimisel. [4] [15]

1.4 Suurusnumbrite vahemikud

Suurusnumbrite vahemik tähistab erinevusi suuruse ümberrõõdu mõõtmetes väiksema ja suurema suuruse vahel. Kontrollmuutujad jagatakse iga suuruse jaoks väikesteks vahemikeks. Järjestusi nimetatakse suuruse intervallideks. Suurusnumbri määrab

suurusvahemik ja intervallid. Rõivaste suurussüsteemi korral sõltub intervalli väärtus kontrollmuutujate absoluutsest väärtusest. Masstootmise tavapraktika on luua suurustevahemik, seejärel suurendades ja vähendades baassuuruse mudelit vastavalt sobivale rõivale. Suurusvahemike määramisel kasutatav levinum strateegia on kasutada suuremate intervallide vahel suuremat intervalli ja väiksemate suurusnumbrite vahel väiksemat intervalli. [16] [17]

Iga tootja püüab leida täiusliku tasakaalu, valides suurusevahemiku, mis hõlmaks suurema osa inimesi. Tuleb jälgida, et mõõtuude intervall kahe suurusnumbri vahel poleks liiga väike ega ka liiga suur. Kehatüüp, millest enamik brände lähtub, esindab tegelikult väga väikest protsenti reaalistest inimestest. [4]

2. MÕÕDUTABELI VÄLJATÖÖTAMINE

Tüüpfiguuride mõõdutabelite jaoks mõõdetavad mõõdud on näiteks pikkus (kasv), rinnaümberruud, vööümberruud, puusaümberruud, rinnakõrgus, selja laius. Selleks, et mõõdutabelid oleksid tõesed ja võimalik teha üldistusi tervele populatsioonile peab valim olema piisavalt suur andmed peavad olema perioodiliselt uuendatud. [15]

Kehamõõtude tabeleid saab koostada mitmesuguste lähenemisviiside abil ja need tabelid on paljudes riikides sageli sarnased. Mõned suurustabelid klassifitseerivad kehakuju antropomeetria andmete põhjal kindlate ümberruudude järgi; näiteks Hiina, Inglismaa, Prantsusmaa, Saksamaa, Jaapan, Korea, USA ja Taiwan. Rõivaste suuruse määramiseks on kasutatud erinevust rinnaümberruudu vahel, et kindlaks teha kehatüübid mõõdutabelite jaoks, näiteks Taiwanis kasutatud kehamõõdutabeleid klassifitseeriti naised rinnaümberruudu ja vööümberruudu erinevuste järgi. [18]

Sihtrühma saab suuruse järgi ka grupeerida kolme mõõdu abil: rinna-, vöö-, või puusaümberruudu põhjal. Kui suurusnumbrisse on kaasatud liiga vähe või liiga palju katsealuseid, võrreldes kahe teise suurusega, suurendatakse või kahandatakse iga erineva suuruse korral oluliselt erinevat suurust. [15]

Rinna- ja vööümberruud määrati Taiwanis kõige kriitilisemateks ümberruudu mõõtmeteks, sest need mõõdud muutuvad kõige rohkem. Populatsioon jaotati täiendavalt kasvukoha kategooriate kriitiliste ümberruudude järgi. Keha üldise kuju tuvastamiseks kasutati tuletatud parameetrit, nimelt rinna ja vööümberruudu suhet. [18]

Olles klassifitseerinud elanikkonna kolme kehaehituse (lühike, keskmine, pikk) ja nelja kehakuju kategooriasse (väikese, keskmise, täidlase ja suure rinnaümberruuduga), töötati välja uued mõõdutabelid koostöös rõivaekspertidega. Määrati iga kehamõõtme suurusvahemik ja skaala. Ümberruudu ja pikkusetegurid valiti kontrollmõõtmete esitamiseks ja neid kasutati seejärel sobivate suuruste määramiseks. [18]

3. MÕÕTUDE VÕTMINE JA MÕÕTMISTULEMUSED

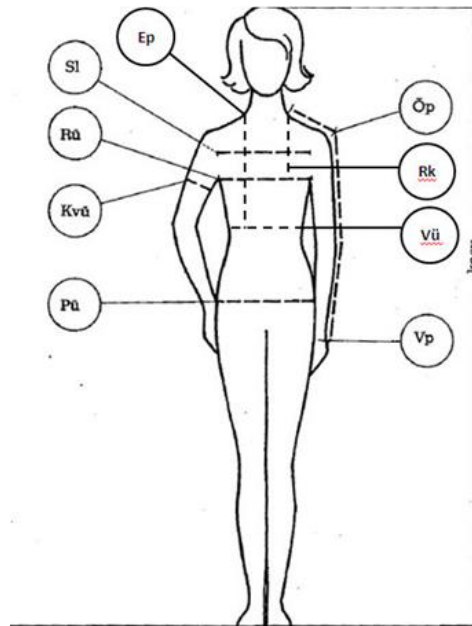
Mõõdud tuleb võimaluse korral võtta ilma rõivasteta kehalt. Kui see ei ole teostatav, siis tagatakse, et mõõdud võetakse nii vähete rõivaste pealt, kui võimalik ning seljas olevad rõivad ei mõjuta oluliselt kehamõõtmeid. Mõõtude võtmise põhilised vahendid on mõõdulint, vööpael ja joonlaud. Kõik mõõdud võetakse mõõdulindi abil. Mõõdulint hoitakse veidi pingul ning iga mõõtmise tulemus ümardatakse. [19]

Vööjoone fikseerimiseks seotakse vööle vööpael. Eriti oluline on jälgida vööpaela asendit- see peab olema horisontaalselt ehk põrandaga paralleelne. Toote tasakaalu saavutamiseks on vööpaela asend määrava tähtsusega. Mõõtudele ei anta avaruslisasid, viimased on ette nähtud lõigete konstrueerimisel arvutusvalemities ja sõltuvad tegumoest. [20]

Mõõduvõtmisel peab tähele panema järgmisi kehaehituse iseärasusi: õlgade kuju, figuuri kehakumerusi turjal, abaluude väljaulatatavus, käsivarte kuju, puusajoone kõige laiem koht, rinnalihaste suurus, kehahoid. [19] [20]

Käesoleva töö jaoks võeti inimestelt järgmised mõõdud [20]:

1. Pikkusmõõdud: Sp, Ep, Õp
2. Kõrgusmõõdud: Rk
3. Ümbermõõdud: Kü, Rü, Vü, Pü, Kvü, Rnü
4. Laiusmõõdud: Sl, Rl, Õl, Kkl,

Joonis 1. Naisfiguuri kehamõõdud [20]

Mõõdutabeli parendamiseks külastati erinevaid Denim Dreami nimelisi poode kuna siis on tulemused vahetud,- kokkupuude on konkreetselt nendega, kes ostavad brändi tooteid. Samuti on aastatega naisfiguur muutunud. Denim Dreami brändi mõõdutabeli parendamiseks külastati mitut Denim Dreami poodi, kus võeti klientidelt vajalikud mõõdud. Mõõtmisi teostati Viru keskuse, Järve keskuse, Lasnamäe Centrumi, Pärnu Keskuse, Pärnu Kaubamajaka, Ülemiste Keskuse, Rocca al Mare, Nautica keskuse, Kristiine keskuse ja T1 keskuse Denim Dreamis. Kliendi nõusolekul võeti temalt mõõdud.

3.1 Tagasiside klienditeenindajatelt

Käesolevas peatükis on esitatud kokkuvõtte Denim Dreami nimelise rõivastepoe klienditeenindajate vastustest. Võeti ühendust mitme Denim Dreami klienditeenindajatega üle Eesti, et saada parem ülevaade Denim Dreami sihtrühmast. Tagasiside saadi Ülemiste keskuse, Auriga keskuse, Kristiine keskuse, Rocca Al Mare, Viru keskuse, Nautica keskuse, T1, Pärnu keskuse ja Pärnu Kaubamajaka ostukeskuses asuvate Denim Dreami poode klienditeenindajatelt.

Kokku koostati kuus küsimust, mis saadeti e-maili teel või küsiti kohapeal Denim Dreami poodides. Küsimused on muutmata kujul esitatud lisades (Lisa 1).

Üldjuhul ostavad Denim Dreami brändi tooteid 25-50 aastased naised, kuid on ka erandeid. Vastustest selgus, et üldjuhul Lasnamäe Centrumi Denim Dreamis on 30-55 aastased naised, Pärnus ostavad nii 25-aastased ja kui ka 60- aastased naisterahvad. Sõltuvalt toote tegumoest ostavad ka Denim Dreami brändi kleite ka nooremad ja vanemad naised. Näiteks kooli lõpupeoks ka 17-19 aastased.

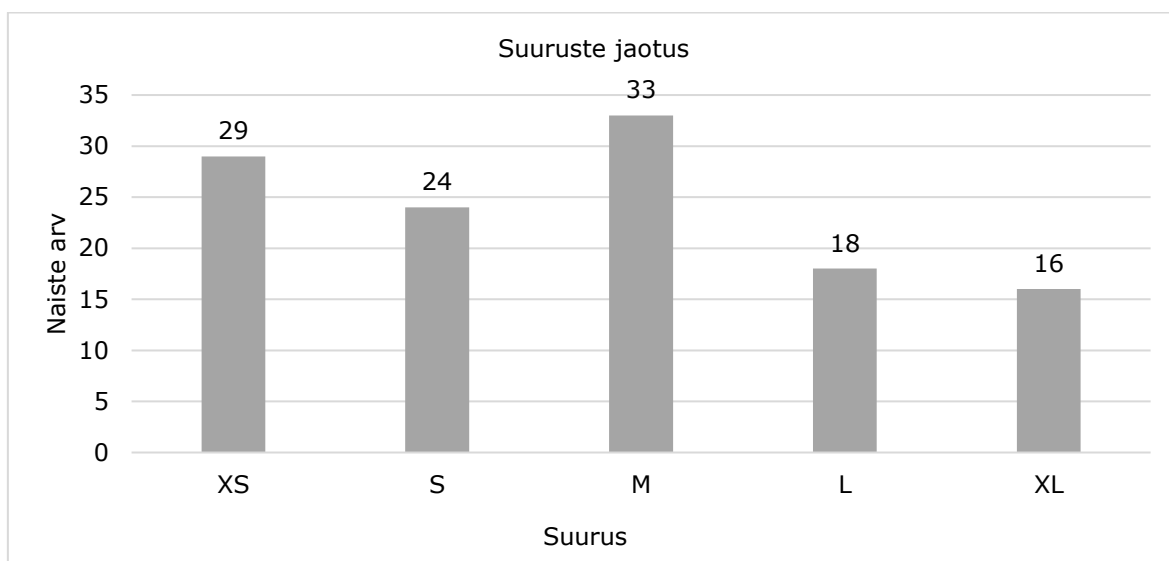
Selgus, et Denim Dreamil on mõned kleidid, mis on käsivarreümberrõõdult kitsad, kui materjal ei ole veniv ja suurematel suurustel võiksid varrukad olla laiemad. Väga paljud kliendid, kes kannavad suurust L ja XL on kurtnud, et kleitide varrukad ja pikkused võiksid olla laiemad. Kõige enam kurdetaksegi, et varrukas kipub kitsaks jääma, kuigi ümberrõõdult on kleit sobiv ja suurem suurus jääb juba suur.

Viimaseks sooviti teada, kas klientidel on olnud muid tähelepanekuid seoses Denim Dreami brändi toodetega. Vastustest selgus, et kiidetakse teksapükse, mis on väga hea venivusega ja mugavad. Tooted on tagasihoidlikud, naiselikud ning ei ole kirjud ega erksad, kuid on elegantsed, mis sobivad kandmiseks tööpäevadel kui ka pidulikematel üritustel. Vanemad kliendid on maininud, et kleidi pikkus võiks olla üle põlve. Klientidele meeldivad, et mantlite mudelid on klassikalised. Denim Dreami brändil võiks olla rohkem A- lõikelisi kleite, mis sobiksid ka kogukamatele klientidele.

3.2 Naiste mõõtmistulemused

Naisfiguuri mõõdutabeli parendamiseks mõõdeti Denim Dreami brändi kliente. Kokku mõõdeti 120 naist, kes olid vanuses 18-60. Naiste pikkusevahemik on 157-183 cm. Naiste keskmiseks vanuseks on 32 ja pikkuseks 169 cm.

Järgneval joonisel on välja toodud naiste suurusnumbrite jaotus parendatud mõõdutabeli põhjal.

Joonis 3.2.1 Naisterõivaste suurusnumbrite jaotus väljatöötatud mõõdutabeli põhjal.

Jooniselt on näha, et kõige rohkem klientidest on M- rõivasuuruse kandjad, sellele järgneb XS ja S- suurusnumber. Suuremas suuruses kliente külastas poode mõõtmiste ajal vähem ning seetõttu on nende osakaal väiksem.

Denim Dreami mõõdutabeli parendamiseks grupeeriti samasugused suurusnumbrid ühte rühma ning võeti neist keskmised väärtused ning veel võrreldi ka saadud tulemusi teiste olemasolevate mõõdutabelitega. Kõikide mõõdetud naiste kehamõõdud on toodud algsel kujul lisas 2.

Tabel 3.2.1 on toodud mõõdetud naiste suuruste põhimõõdud. Rohkemate mõõtetudega tabel on lisas 3 ja 4. Klientide mõõtetude põhjal töötati mõõdutabel välja XS-XL ning suurus 2XL tuletati sõltuvalt mõõtetude muutumise intervallist. S- suuruse mõõdud kasvavad 4 cm võrra, M ja L- suurus 5 cm võrra ning suuremad suurused 6 cm võrra.

Tabel 3.2.1 Naiste suuruste põhimõõdud

Mõõdu nimetus	XS	S	M	L	XL	2XL
Rinnaübermõõt	84	88	93	98	104	110
Vööübermõõt	66	70	75	80	86	92
Puusaübermõõt	92	96	101	106	112	118

Tabel 3.2.2 Denim Dreami vana mõõdutabeli põhimõõdud

Mõõdu nimetus	XS	S	M	L	XL	2XL
Rinnaüumbermõõt	82	86	91	96	102	108
Vööüumbermõõt	65	69	74	79	85	91
Puusaüumbermõõt	91	95	100	105	111	117

Tabeli 3.2.1 ja tabeli 3.2.2 võrdlusel selgub, et mõlemas mõõdutabelis muutuvad suurused samasuguse intervalliga ehk S- suuruse mõõdud kasvavad 4 cm-ga, M ja L- suurus 5 cm-ga ning XL ja 2XL- suurus 6 cm- ga. Kõige suurem erinevus põhimõõtudel on rinnaüumbermõõdul, mille erinevuseks on 2 cm ning vöö- ja puusaüumbermõõt erineb 1- cm.ga. Parendatud mõõdutabeli mõõdud on suuremad senini kasutusel olevast mõõdutabeli mõõtudest.

3.3 Parendatud Denim Dreami mõõdutabeli ja vana mõõdutabeli võrdlus

Tabel 3.3.1. Denim Dreami vana mõõdutabel

Mõõdu nimetus	XS	S	M	L	XL	2XL
Rinnaüumbermõõt	82	86	91	96	102	108
Vööüumbermõõt	65	69	74	79	85	91
Puusaüumbermõõt	91	95	100	105	111	117
Selja laius	31,7	33	34,4	36	37,6	39,2
Selja pikkus	38,2	38,5	38,8	39,1	39,4	39,7
Rinna kõrgus	28	28,5	29	29,5	30	31
Esilaius	33,8	35	36,3	37,8	39,3	40,8
Esipikkus	44,5	45	45,5	46	46,5	47
Õlapikkus	11,7	12	12,3	12,6	12,9	13,1
Õlast õlani	35,7	37	38,3	39,6	40,9	42,2
Käsivarreüumbermõõt	24,8	26	27,4	28,8	30,3	31,8
Randmeüumbermõõt	14,5	15	15,5	16	16,5	17

Tabel 3.3.2 Denim Dreami parendatud mõõdutabel

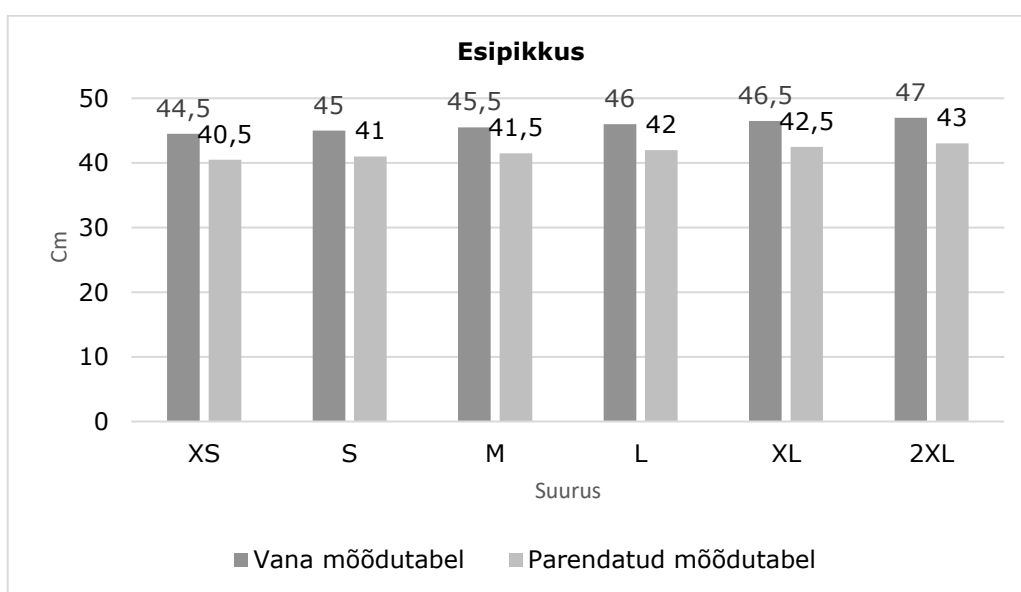
Mõõdu nimetus	XS	S	M	L	XL	2XL
Rinnaüumbermõõt	84	88	93	98	104	110
Vööüumbermõõt	66	70	75	80	86	92
Puusaüumbermõõt	92	96	101	106	112	118
Kaelaüumbermõõt	31,6	32,4	33,2	34	35	36
Alumine kaelaüumbermõõt	37,2	38	38,8	39,6	40,2	41
Selja pikkus	37,8	38,2	38,6	39	39,5	40
Rinna kõrgus	27,8	28,3	28,8	29,3	29,8	30,3
Esilaius	32	33,5	35	36,5	38	39,5
Esipikkus	40,5	41	41,5	42	42,5	43
Õlapikkus	11,5	12	12,5	13	13,5	14
Õlast õlani	37,3	38	39,4	40,8	42,2	43,6
Käsivarreüumbermõõt	26	27	28,5	30,5	32,5	34,5
Randmeüumbermõõt	15	15,5	16	16,5	17	17,5
Käsivarre pikkus	57,5	58	58,5	59	60	61

Võrreldes Denim Dreami praeguse mõõdutabeli ja parendatud klientide mõõtudel põhineva mõõdutabeli rinnaüumbermõõtu, siis see erineb 2 cm-ga. Klientidelt mõõdetud rinnaüumbermõõt on suurem, kui vanal mõõdutabelil. Vööüumbermõõt erineb mõõdutabelite vahel 1 cm-ga ja suuruste vaheline muutumine on mõlemal vastavalt 4 cm, 5 cm ja 6 cm. Kokkuvõtvalt on parendatud mõõdutabeli vööüumbermõõt suurem.

Vanal mõõdutabelil muutub õlapikkus 0,3 cm-ga, parendatud mõõdutabel aga 0,5 cm-ga. Klientidelt võetud õlapikkus on suurem, 2XL- suurusel on õlapikkuste vahe 0,9 cm.

Esilaius on väiksem parendatud mõõdutabelil, millel suuruste vahel muutumise intervall 1,5 cm. Vanal mõõdutabelil muutub S- suuruseni 1,2 cm-ga ja edasi 1,3 cm ja lõpuni 1,5 cm-ga.

Joonisel 3.3.1 on välja toodud vana mõõdutabeli ja parendatud mõõdutabeli esipikkuse võrdlus.

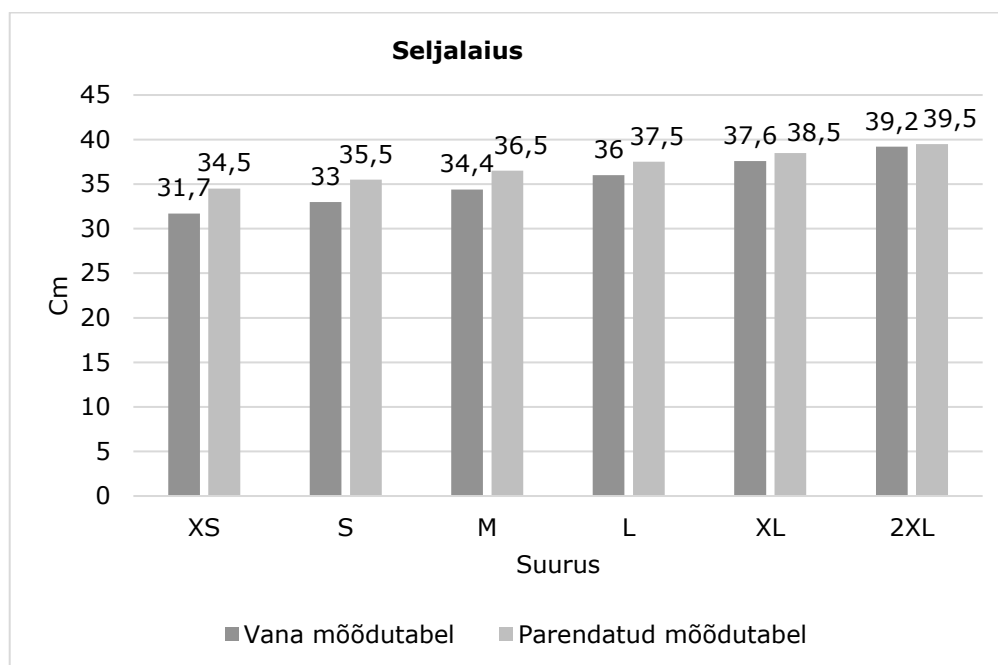

Joonis 3.3.1 Vana mõõdutabeli ja parendatud mõõdutabeli esipikkuse võrdlus

Esipikkuse mõõdud erinevad teiste mõõtudega võrreldes kõige rohkem, XS ja S suurusel peaaegu 5 cm-ga. Vana mõõdutabelil on suuruste vaheline intervall 0,5 cm ja ka samas parendatud mõõdutabelil. Suurem vahe võib olla ka tingitud klientidest, kellelt mõõdud võeti. Enamus kliente olid lühikest kasvu.

Tabelis 3.3.1 on näha, et vana mõõdutabeli seljapikkuse muutumise intervall on 0,3 cm, aga tabelis 3.3.2 parendatud mõõdutabelil 0,4 cm ja alates XL- suurusel 0,5 cm. Seljapikkuse erinevus on kõige suurem XS suurusel, kus klientide mõõtmistel saadud seljapikkus on 0,4 cm lühem, M ja L- suurusel on erinevus väiksem- vastavalt 0,2 ja 0,1 cm. Suurematel suurustel on parendatud mõõdutabeli seljapikkus suurem.

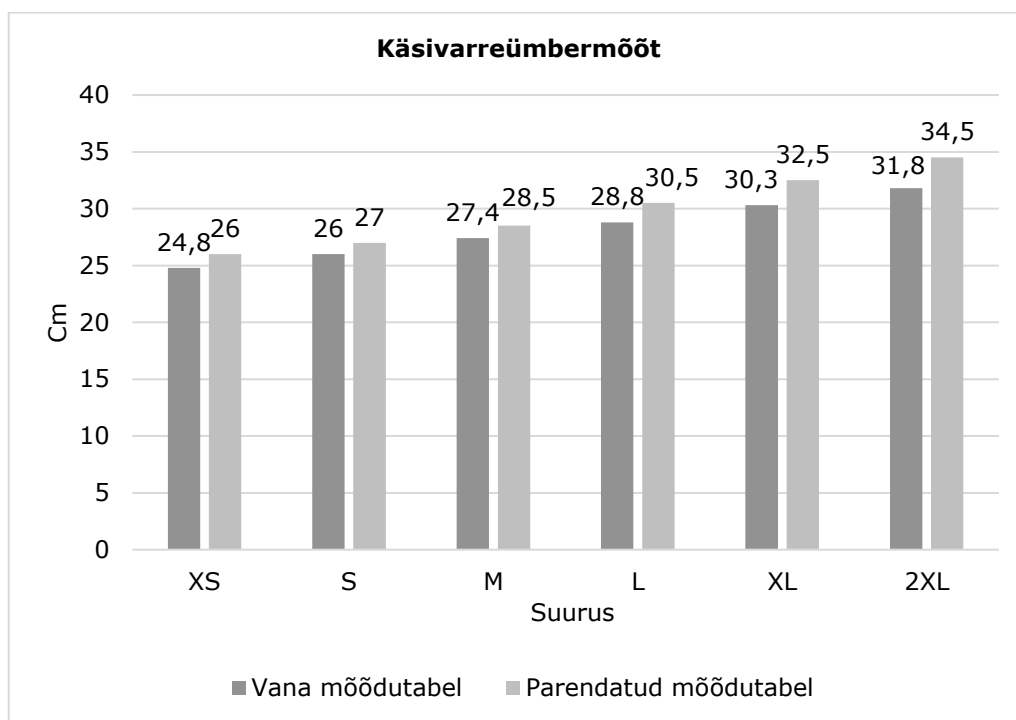
Joonisel 3.3.2 on välja toodud vana mõõdutabeli ja parendatud mõõdutabeli seljalaiuse võrdlus.

Joonis 3.3.2 Vana mõõdutabeli ja parendatud mõõdutabeli seljalaiuse võrdlus.

Vana mõõdutabeli seljalaiuse muutumise intervall on baassuuruseni ehk S- suuruseni 1,3 cm, siis 1,4 cm ja alates L- suurusest kasvab 1,6 cm-ga. Parendatud mõõdutabelil kasvab seljalaius võrdsete vahedega ehk 1 cm-ga. Kokkuvõttes on klientidelt võetud mõõtude põhjal seljalaius laiem, suurem erinevus on XS- L- suuruse vahel. Suurematel suurustel on seljalaiused ligilähedasemad.

Joonisel 3.3.3 on välja toodud vana mõõdutabeli ja parendatud mõõdutabeli käsivarreümberrõõdu võrdlus.

Joonis 3.3.3 Vana mõõdutabeli ja parendatud mõõdutabeli käsivarreümberrõõdu võrdlus.

Jooniselt on näha, et klientide põhjal käsivarreümberrõõd on suurem, kui hetkel kasutuses oleval mõõdutabelil. Parendatud mõõdutabeli muutumise intervall on vastavalt 1 cm, 1,5 cm ja 2 cm, vanal mõõdutabelil on muutumise intervall vastavalt 1,2 cm, 1,4 cm ja 1,5 cm. Parendatud mõõdutabeli ja praeguse mõõdutabeli suurem erinevus tekib suurematel suurustel, XL vaheline erinevus on 1,8 cm ja 2XL vaheline erinevus on 2,7 cm. Denim Dreami nimelise poe klienditeenindajate tagasisidest selgus ka, et mõned kleidid on suurematel suurustel käsivarreümberrõõdult kitsad. Sellest järeldubki, et suurema kaalunumbri inimese käsivarreümberrõõd on suurem kui kergema kaalulise käsivarreümberrõõd.

Tabelist 3.3.1 ja 3.3.2 on näha, et vanas mõõdutabelis kui ka parendatud mõõdutabelis randmeümberrõõdu muutumise intervall on 0,5 cm, erinevus kahe mõõdutabeli suurusnumbrite vahel on 0,5 cm.

Parendatud mõõdutabeli õigsuse tõestamiseks ömmeldakse õlale toetuv toode L-suurusele. Tabelis 3.2.1.1 võrreldakse parendatud L-suurust teiste mõõdutabeliga. Need mõõdutabelid on toodud ka lisades 4-7.

Tabel 3.3.3 Parendatud L- suuruse võrdlemine teiste mõõdutabelitega

Mõõdu nimetus	Parendatud mõõdutabel	Burda	Inglise süsteem		Mülleri süsteem		N-2001
			L	18	42	44	
Suurus	L	44	L	18	42	44	C42
Kasv	169	168	160-172	160-170	168		168
Rinnaübermõõt	98	100	98	102	96	100	96
Vööübermõõt	80	82	82	82	80	84	80
Puusaübermõõt	106	106	106	107	103	106	104
Selja laius	37,5	-	37	37,8	35	36	37,5
Selja pikkus	39	43	42	41,5	42	42,2	41,2
Kaelaübermõõt	39,5	39	39,5	40,4	37,2	37,8	39,2
Rinna kõrgus	29	30	-	-	29,7	30,5	29,7
Esilaius	36,5	-	35,4	36,5	39,8	41,2	31,8
Esipikkus	42	48	42	42,2	46,5	47,1	45,7
Õlapikkus	13	-	12,9	13,1	12,6	12,8	12,8
Õlast õlani	40,8	-	-	-	-	-	37,9
Käsivarreübermõõt	30,5	31	31,4	32,8	30,4	31,6	31,1
Randmeübermõõt	16,5	-	17,5	17,5	16,6	17	16,5
Käsivarre pikkus	60	61	59,8	60,1	60,5	60,8	57,7

Tabelis 3.2.1.1 võrreldavate mõõdutabelite figuuri pikkus ühtib või erineb mõne cm-ga. Väljatöötatud L- suuruse kasv on võrdne Inglise süsteemi L- suurusega ning erineb teistest 2 cm-ga. Vööübermõõt ühtib mitme mõõdutabeliga, N-2001 ja Mülleri süsteemi puusaübermõõt on vastavalt 2 ja 3 cm võrra väiksem. Väljatöötatud L- suuruse selja pikkus teiste mõõdutabelite selja pikkusest 2-4 cm võrra lühem. Suuremat erinevust suurustel võib märgata esilaiuse ja esipikkuse puhul. Esilaius on suurim Mülleri mõõdutabelil ja kõige väiksem esilaius on N-2001 mõõdutabelil. Esipikkus on kõige pikem Burda mõõdutabelil, mis erineb parendatud suurusest 6 cm- ga. Kokkuvõtvalt võib öelda, et väljatöötatud L- suuruse mõõdud sarnanevad kõige enam Inglise süsteemi mõõdutabelile. Sellest võib järeldada, et neil on sarnase kehatüübiga naised.

3.4 Denim Dreami klientide tüüpfiguur

Denim Dreami kliendi tüüpfiguuri väljaselgitamiseks võrreldi põhimõõte N-2001 mõõdutabeliga. N-2001 mõõdutabel põhineb mõõtmistel, mis tehti aastatel 1999-2001.

Kokku mõõdeti 1550 soome naist, vanuses 15–84. Mõõtmisi tehti erinevate vanusegruppide esindajate ja eri piirkondadest pärit naiste hulgas. Mõõtmistulemused jagati kahte vanuserühma: 15-64 ja üle 64 aastased naised. Soomlaste poolt koostatud tabel on üks viimase kümnendiku suuremalt läbi viidud uuringuid. Antud mõõdutabel valiti tüüpfiguuri väljaselgitamiseks, sest kehamõõdud on jaotatud erinevatesse täidluste gruppidesse. [21]

Mõõdetud kehamõõtmed jaotati kuueks järgnevaks kehatüübiks:

AC väga rinnakas: puusaümbermõõt-rinnaümbermõõt = -8 cm

AB rinnakas: puusaümbermõõt-rinnaümbermõõt = -4 cm

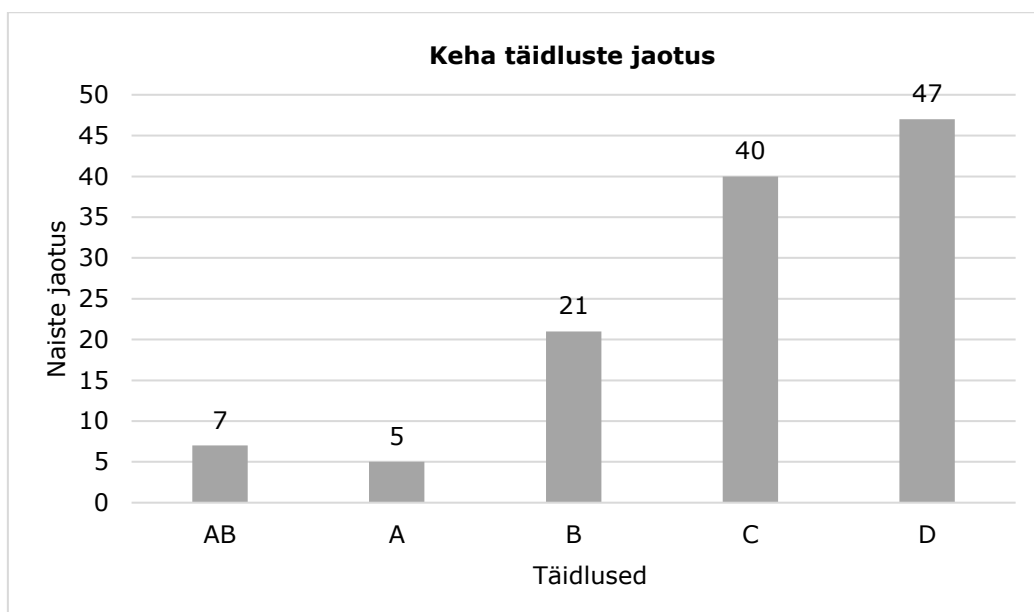
A kitsapuusaline: puusaümbermõõt = rinnaümbermõõt

B normaalne puus: puusaümbermõõt-rinnaümbermõõt = +4 cm

C puusakas: puusaümbermõõt-rinnaümbermõõt = +8 cm

D laiapuusaline: puusaümbermõõt-rinnaümbermõõt = +12 cm

Naiste täidluse teada saamiseks võrreldi Denim Dreami poodides saadud mõõtmistulemusi N- 2001 mõõdutabeliga.

Joonis 3.2.2 Mõõdetud naiste keha täidluste jaotus

Mõõtmistulemustest selgus, et mõõdetud naistest on üle poolte (87 mõõdetud naisterahvast) suurema puusaümbermõõduga ehk A-figuuriga, kitsapuusalisi ehk liivakella figuuriga olid vähesed naised. Mõõtmistulemuste analüüsi käigus selgus, et enamik mõõdetutest on C- ja D täidlusega ehk Denim Dreami klient on kolmnurga ehk A-figuuriga.

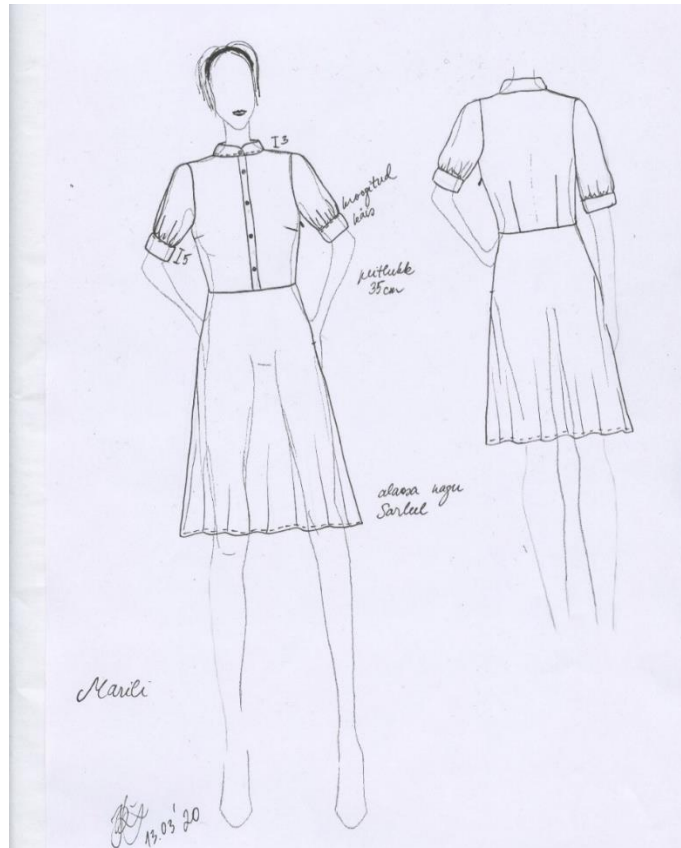
4. TOOTE VALMISTAMISE ETAPID

Väljatöötatud mõõdutabeli töötamise kontrollimiseks läbiti toote töötlemise etapid ning lõpptulemusena õmmeldi valmis õlale toetuv toode L- suurusele.

4.1 Kleidi "Marili" moekirjeldus

Loodud kleit on mõeldud igapäevaseks kandmiseks. Materjaliks on looma mustri kangas, mille koostiseks on polüester. Tegemist on poolliibuva poolratta lõikelise põlvesilmani ulatuva kleidiga, mis on liibuv vööjoonel ja puusajoonelt laienev. Kleidil on püstkrae, mis on 3 cm lai ja liistkinnis, mis on suletav nõõpidega. Kleidi kinnis koosneb viiest kuldsest nõõbist. Tootel on lühikesed kroogitud varrukad, varruka mansett on 5 cm lai. Esiosal rinna sissevõtted, seljaosas on kaks vöösissevõtet. Peitlukkk asub kleidi vasakpoolses küljeõmbluses, luku pikkus on 35 cm. Figuurne alläär on töödeldud kahekordse palistusega.

Joonisel 4.1.1 on kujutatud kleidi moekavand, mis saadi ettevõttelt.

Joonis 4.1.1 Ettevõttelt saadud moekavand

4.2 Toote baaslõike loomine

Lõike konstrueerimine algab kleidi põhilõike kavandiga. Kleidil on kõik peamised mõõtmed ja see on esindatud põhilõikena. Baaslõikega kleit on alus, millel lõike modelleerimine ja disain põhinevad. Baaslõikega koosneb esi- ja seljaosast ja sirgelõikelisest seelikuosast. Kleit järgib figuuri, õõnsaid piirkondi rõhutamata. Kleidil kasutatakse mitmeid sissevõtteid, mis on suunatud figuuri poole - tuharad, abaluud, mis õmmeldult toetavad rõiva õõnesalade sobivust. Lõiked piiravad figuuri mõõtmeid sirgjoonte (õla,-ja küljeõmblused) ja kumerate joontega (kaelajoon, käeaugud). Lõigetel olevad sissevõtted suunatakse näiteks rinnaosa, abaluu, kõhu ja tuhara poole. Sissevõtted säilitavad vormi või figuuri mõõtmed. [10]

Kleidi baaslõike konstrueerimiseks kasutati Mülleri konstrueerimise meetodikat. Vastavalt kleidi tegumoele lisati avaruslisad, mis arvestati baaslõike poolmõõtudele. Baaskonstruksioonid sisaldavad tavapäraseid avaruslisade suuruseid, tulenevalt konkreetse rõivaeseme funktsioonidest ja rõivaliigist. Sissevõtuvoldid on vajalikud keha vormide jälgendamiseks baaslõikel. Vajalike mõõtudena kasutati väljatöötatud Denim Dreami mõõdutabeli L- suuruse kehamõõte. [10]

Kleidi baaslõikel (joonis 4.2.1) on seljaosas üks vöösissevõte ja esiosas üks rinnasissevõte. Kleidi lõiked on konstrueeritud poolele esi- ja seljaosale.

Kavandatud toote baaskonstruksioon loodi paberile konstrueerides ning hiljem digiteeriti ning kasutades Gerberi AccuMark Pattern Design konstrueerimistarkvara kohendatati lõiget.

Tabelis 4.2.1 välja on toodud konstrueerimisel kasutatud mõõdud ja avaruslisad. Lõige on konstrueeritud inimfiguuri mõõtude järgi.

Tabel 4.2.1 Kleidi baaskonstruksiooni loomisel kasutatud mõõdud ja avaruslisad

Tähis	Kirjeldus	Figuurimõõde cm-tes	Avaruslisad cm-tes
K	Kasv	168	
Rü	Rinnaüumbermõõt	98	11
Vü	Vööüumbermõõt	80	4
Pü	Puusaüumbermõõt	106	4
Sk	Selja kõrgus	20,3	1,5
Sp	Selja pikkus	38,4	-
Pk	Puusa kõrgus	58,7	-
Klp	Kleidi pikkus	106	-
½ Kkl	½ kaelakaare laius	6,9	-
Rk	Rinna kõrgus (kaelapunktist)	29	-
Ep	Esipikkus (kaelapunktist)	42	-
½ Sl	½ selja laius	37,5/2	2
Käkl	Käeaugukaare laius	10,75	2
½ Rl	½ rinna laius	36,5/2	3
Öp	Ölapikkus	13	1

Tabelis 4.2.2 on Mülleri arvutuste teel saadud puusa kõrgus, käeaugukaare laius, ½ kaelakaarelaius.

Tabel 4.2.2 Kleidi baaskonstruksiooni jaoks tuletatud mõõdud

Tuletatud mõõdud arvutuste teel		
Sk	Selja kõrgus	$1/10 R\ddot{u} + 10,5 \text{ cm} = 20,3$
Pk	Puusa kõrgus	$Sk + Sp = 20,3 + 38,4$
$1/2$ Kkl	Kaelakaare laius seljaosas	$1/20 R\ddot{u} + 2 \text{ cm} = 6,9$
Käkl	Käeaugukaare laius	$1/8 R\ddot{u} - 1,5 \text{ cm}$

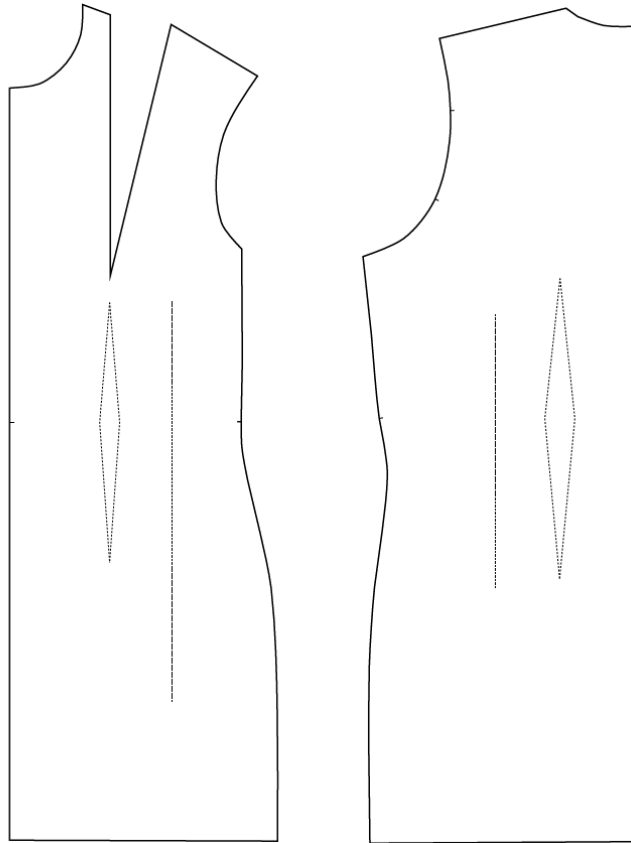
Tabelis 4.2.3 on võrreldud arvutuslikult saadud mõõtude ja figuurimõõtude erinevust.

Tabel 4.2.3 Võrdlus arvutuslikult saadud mõõtude ja figuurimõõtude vahel.

Tähis	Kirjeldus	Figuurimõõdud cm-tes	Arvutuslikult saadud mõõdud cm-tes
K	Kasv	168	-
R \ddot{u}	Rinnaüumbermõõt	98	-
V \ddot{u}	Vööüumbermõõt	80	-
P \ddot{u}	Puusaüumbermõõt	106	-
Sk	Selja kõrgus	20,3	-
Sp	Selja pikkus	38,4	$1/4 \text{ Kasv} - 1 \text{ cm} = 41 \text{ cm}$
Pk	Puusa kõrgus	58,7	-
Klp	Kleidi pikkus	106	-
$1/2$ Kkl	$1/2$ kaelakaare laius	6,9	-
Rk	Rinna kõrgus (kaelapunktist)	29	$1/4 R\ddot{u} + 4 = 28,5 \text{ cm}$
Ep	Esipikkus (kaelapunktist)	42	$Sp + 4,5 \text{ cm} = 45,5 \text{ cm}$
$1/2$ Sl	$1/2$ selja laius	$37,5/2$	$1/8 R\ddot{u} + 5,5 \text{ cm} = 17,25 \text{ cm}$
Käkl	Käeaugukaare laius	10,75	-
$1/2$ Rl	$1/2$ rinna laius	$36,5/2$	$1/4 R\ddot{u} - 4 \text{ cm} = 20,5 \text{ cm}$
Öp	Ölapikkus	13	-

Kõige suurem erinevus figuurimõõtude ja arvutuslikult saadud mõõtude vahe on seljapikkusel- 2,6 cm ning esipikkusel 3,5 cm. Väikese erinevusega on rinna kõrgus ja seljalaius. Figuurimõõtude puhul on rinnalaius väiksem, kui arvutuslikult saadud. Lisas 5 on välja toodud konstrueerimise etapid baaslõikele.

Joonisel 4.2.2 on kujutatud kleidi baaslõige.

Joonis 4.2.2 Kleidi baaslõige (vasakul on esiosa ja paremal on seljaosa).

4.3 Baaslõike modelleerimine

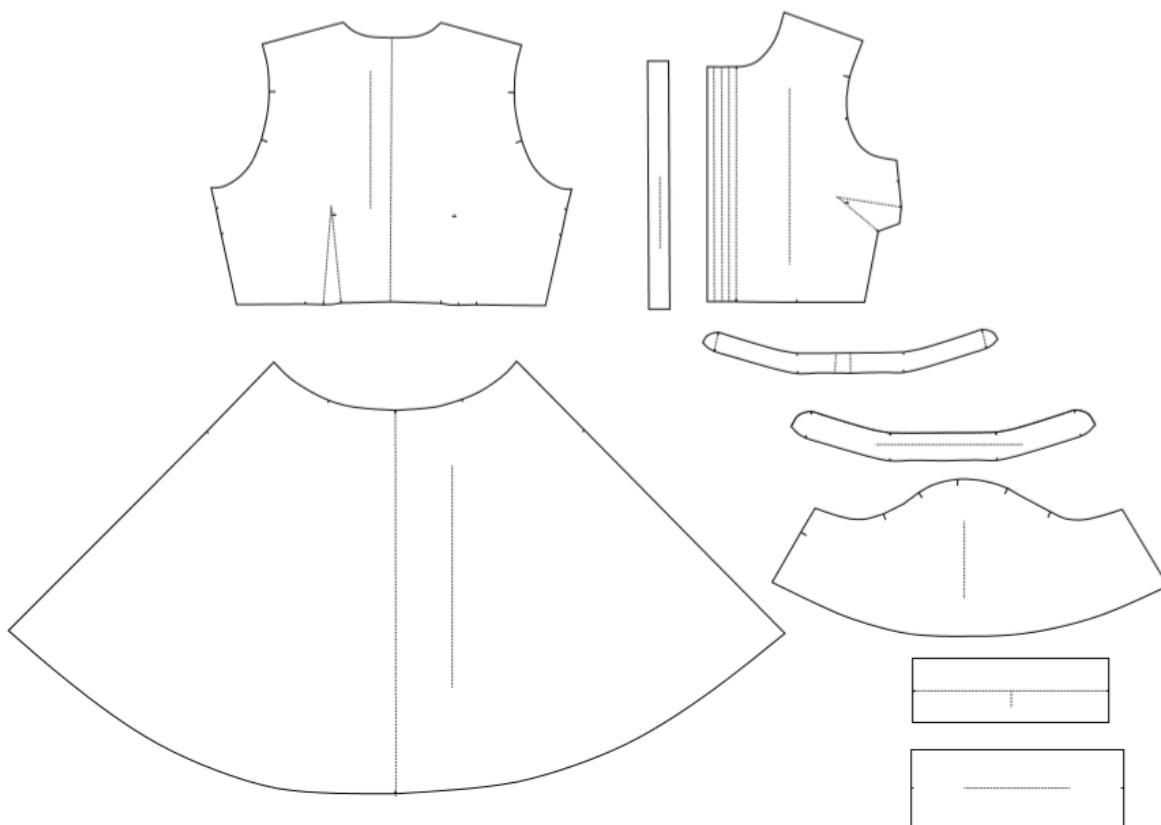
Pärast baaslõigete loomist alustati kavandatud toodete tegumoe modelleerimisega, lõpptulemusena valmisid kavandatud toote lõiked ja lekaalid. Kleidi ja varruka baaslõike modelleerimisel lähtuti toote moejoonisest.

Esmalt viidi kleidi baaslõikel rinnasissevõte küljele ning suleti vööjoonel olev sissevõte, esiosale konstrueeriti juurde esikinnis. Kleidile konstrueeriti vastavalt kaelaümberrõõdule püstkrae, mille rõõndud tuginevad esi- ja tagadetailide kaeluse ümberrõõdul ja laius vastab moekirjeldusele. Varruka mansett konstrueeriti vastavalt käsivarre ümberrõõdule ja moekirjelduses toodud laiusele.

Seelikuosa modelleerimisel avati sissevõte ning laiendati seelikuosa, samuti ka pikendati seelikuosa lõiget, seelikuosa lõikeks on poolratas. Varruka modelleerimisel tõmmati varrukale viis vertikaalset joont. Jooned lõigati lahti, jättes ülemisest äärest 0,5 cm kinniseks. Lõige avati võrdsete 6 cm vahedega.

Igal lõikel on vastasmärgid, võimaldades rõivaesemel täpselt ühendada õmblused. Detailid peavad täpselt kokku sobima, vastasel juhul ei ole rõivas pärast õmblemist korrektne ja see ei istu hästi. [22]

Joonisel 4.3.1 on kujutatud konstrueeritud lõiked.

Joonis 4.3.1 Konstrueeritud lõiked.

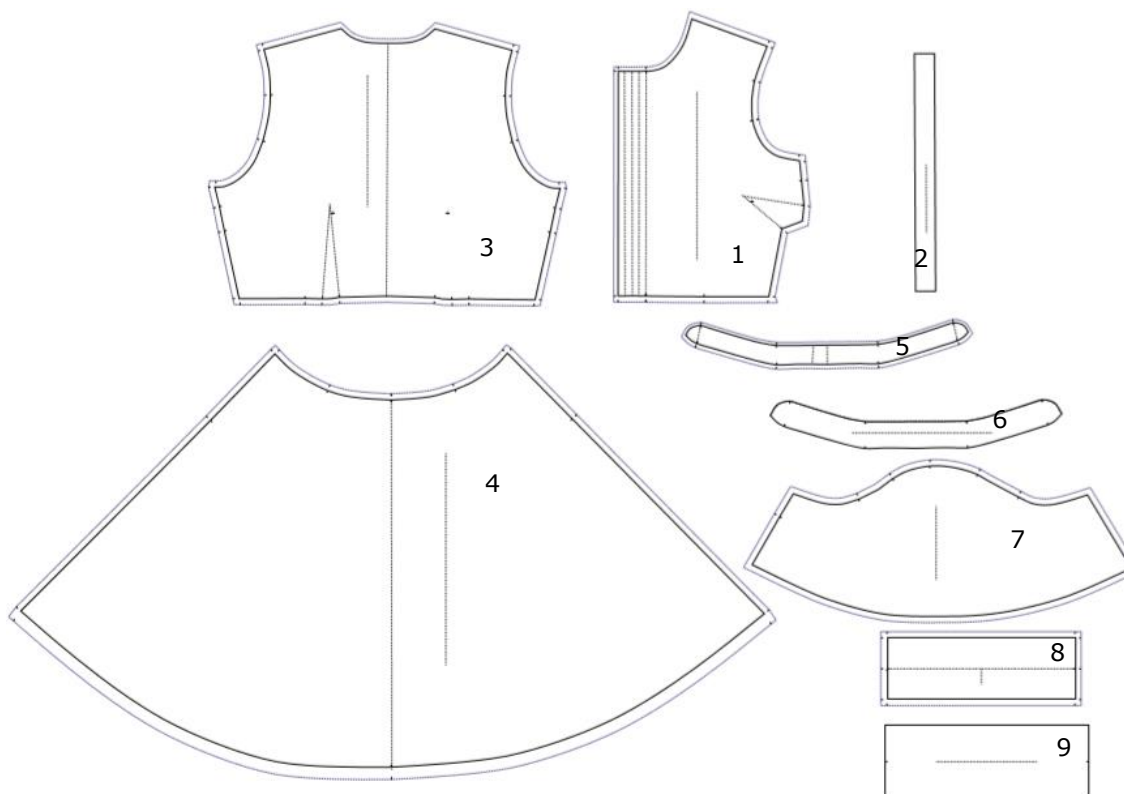
Kleidi lõigetest valmistati lekaalid, lisati õmblusvarud. Detailidele märgiti lõimejoon ning vastasmärgid.

Tabelis 4.3.1 on toodud kõik vajalikud lekaalid ning joonisel on toodud toote valmistamiseks vajalikud lekaalid.

Tabel 4.3.1 Lekaalide spetsifikatsioon

Lekaali nr.	Detaili nimetus	Detailide arv	Detaili materjal (põhi-, või dubleermaterjal)
1	Esiosa	2 tk	Põhimaterjal
2	Esiosa dubleer	2 tk	Dubleermaterjal
3	Seljaosa	1 tk	Põhimaterjal
4	Seelikuosa	2 tk	Põhimaterjal
5	Krae detail	2 tk	Põhimaterjal
6	Krae dubleer	2 tk	Dubleermaterjal
7	Varrukas	2tk	Põhimaterjal
8	Mansett	2tk	Põhimaterjal
9	Manseti dubleer	2tk	Dubleermaterjal

Joonisel 4.3.2 on toodud toote lekaalid.

Joonis 4.3.2 Toote lekaalid.

4.4 Moekohase lõike makett

Enne toote õmblemist tehti makett L- suurusele, et kontrollida mõõtude õigsust, mis prooviti modellile selga. Muudatused tehakse enne toote näidisel ning seejärel kantakse üle lõikele. [22]

Parendatud mõõdutabelile leiti vastavate mõõtudega L suuruses modell, kellele toodet selga prooviti.

Tabelis 4.5.1 on esitatud vajalike muudatuste loetelu.

Tabelis 4.5.1 on esitatud vajalike muudatuste loetelu.

Korrigeerimist vajavad kohad	Kommentaar
Esipikkus lühike	Lisati 2 cm (enne 42 cm)
Rinnaümberrõõm	Lisati avaruslisa 4 cm
Selja sissevõtete korrigeerimine	1,5 cm võrra küljeõmbluse poole
Kaelakaar	Süvendati 1 cm võrra ja korrigeeriti
Käeaugukaar	Süvendati ja korrigeeriti
Varruka pikkus	Lühendati 5 cm
Seelikuosa pikkus	Lisati pikkusele 5 cm
Seelikuosa laius	Muudeti lõiget- tehti poolratta lõikega

Joonisel 4.4.1 on näha maketi istuvus modelli seljas.

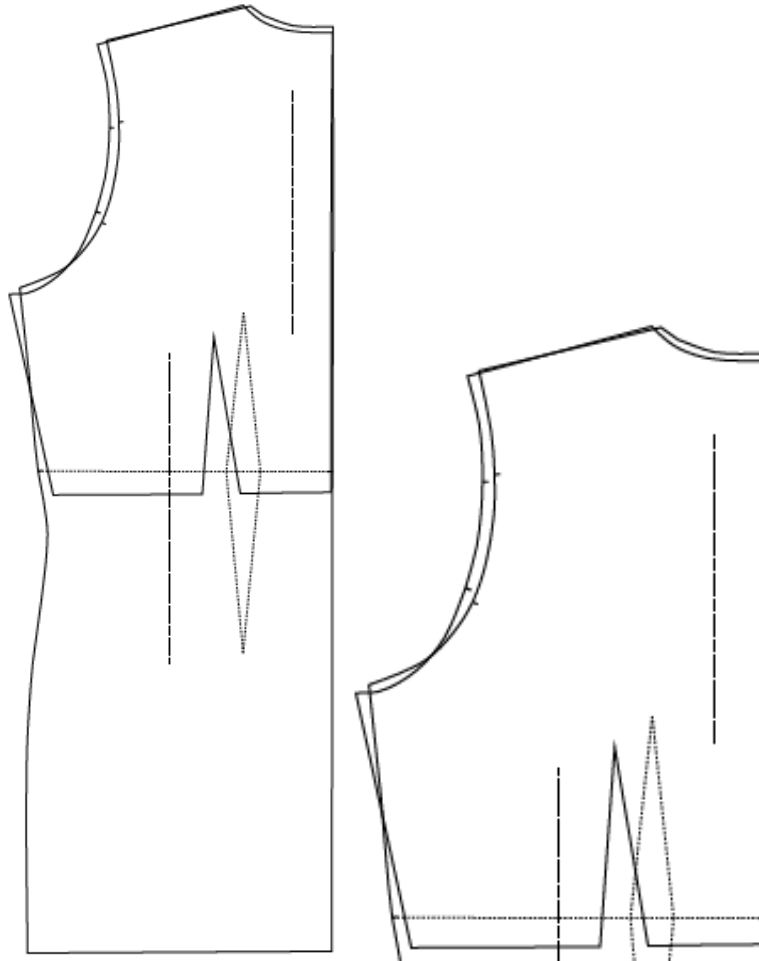
Joonis 4.4.1 Maketi eest- ja tagantvaade

Joonis 4.4.2 Maketi esiosa.

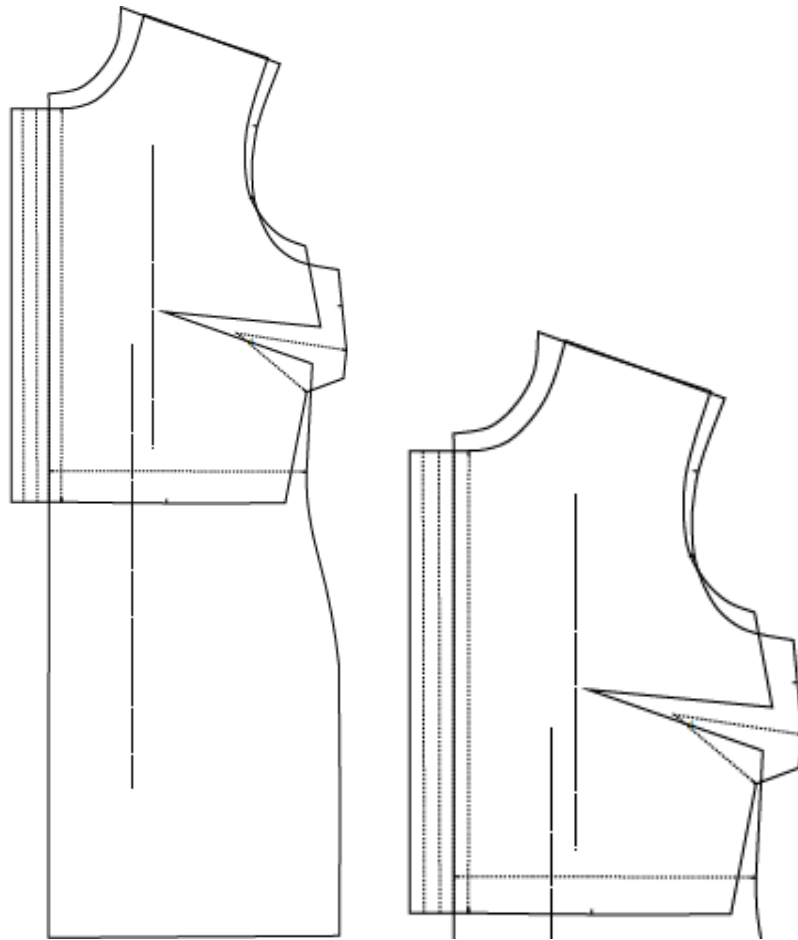
Peale muudatusi oli rinnaümberrõõdult toode modellil paras ning krae sobis ka väga hästi.

Joonisel 4.4.3 ja 4.4.4 on näidatud lõike muutumine võrreldes baaslõikega.

Joonis 4.5.4 Seljaosa baaslõikel.

Seljaosa lõikel korrigeeriti käeagukaart ja kaelakaart. Selja sissevõtte asukohta muudeti 1,5 cm võrra ja lisati 1,5 cm seljapikkusele. $\frac{1}{2}$ seljaosa lõikele lisati rinnaümberrõõdu avaruslisa 1 cm.

Joonis 4.4.5 Esiosa baaslõikel.

Esiosa lõikel korrigeeriti ja süvendati käeaugukaart ja kaelakaart, lisaks pikendati esipikkust 2 cm võrra. ½ esiosa lõikele lisati rinnaümberrõõdu avaruslisa 1 cm.

5.TOOTE VALMISTAMISE TEHNOLOOGIA

Enne toote töötlemisele asumist tuleb koostada toote tehnoloogiline kirjeldus ja töötlemise järjestus.

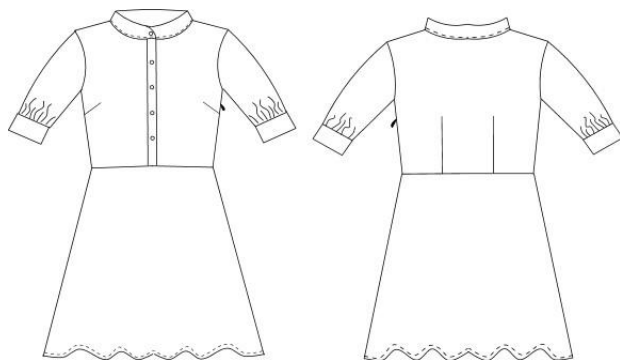
5.1 Toote tehnoloogiline kirjeldus

Toote tehnoloogilises kirjelduses antakse edasi informatsiooni toote kohta (toote tehniline joonis) ja peamised toote töötlemiseks vajalikud tingimused. Oluline on edastada informatsiooni ka vajalike materjalide kohta. Toodete grupi tehniliste tingimuste sisuks on: valmistava toote materjalide loetelu, õmblemiste tehnilised nõuded: pistete tihedus, niitide ja nõelte valik, õmblusvarude laiused. Iga uue mudeli loomisel koostatakse tehniliste tingimuste alusel toote tehniline kirjeldus. [23] Alljärgnevalt on toodud toote tehnoloogiline kaart.

TOOTE TEHNOLOOGILINE KAART

Toote nimi	Mudeli nimi	Suurus	
Naiste kleit	Marili	L	
Materjal	Materjali art.	Koostis	Värv
Põhimaterjal	Concorde Nora 44412-8 RJT-7	Polüester	Musta põhja peal tiigris
Dubleermaterjal	MS 1105	Polüester	Must
Furnituur	Nööpaukude arv	Diameeter	Värv
Nööbid	5	7 mm	Kuldne
	Materjali art.	Pikkus	
Peitlukk	-	35 cm	Must

Toote esi- ja tagavaade:

Lisainfo:

- Dubleermaterjali kasutamine krae detailil, mansetil ja esikinnisel.

Hooldustingimused:

Tehnilised tingimused:

Pistetihedus - 5p/cm

Nöel nr 80, Niit nr 120

Õmblustel kasutatavad pisted:

- Ühendusõmblus - 504+401
- Krae, masnet ja esikinnise õmblemisel- süstikpiste (301).
- Vasakpoolse külje töötlemisel- äärestusõmblus (504).

Kasutatavad õmblusvarud:

- Toote õmblusvarud on 1,0 cm
- Kaelakaare ja krae ühendusõmblus 0,7 cm
- Manseti ühendus paremapoole varrukasuuga, kaelakaare ja esikinnise pealustusõmbluse laius 0,2 cm
- Allääres pöördevaru laius 2,0 cm.

Alläär on töödeldud 2-kordse palistusega, valmispalistuse laius 1,0cm. Õmbluse kaugus on 0,1 cm pöördeservast.

Esikinnise pöördevaru laius 2,25 cm.

Nööpaugu pikkus 1,2 cm.

Esikinnisel on 5 nööpi, nööbi diameeter on 1 cm. Nööpide vahekaugus on 8 cm.

Peitluku kinnise pikkus on 30 cm.

5.2 Toote tehnoloogiline järjestus

Toote töötlemise järjestus oleneb toote tegumoest, kasutatavast materjalist ja töövõtetest. Toote töötlemise järjestus sisaldab toote töötlemise tehnoloogiliselt jagumatute operatsioonide loetelu ja vajalikke andmeid (jagumatute operatsioonide eriala, seadmed). Tehnoloogiliselt jagumatuks operatsiooniks nimetatakse üksikut täiesti lõpetatud tööd. [23] Kleidi töötlemise tehnoloogiline järjestus on toodud lisas 10.

5.3 Toote lõppviimistlus

Kuum-niiskel töötlemisega kõrvaldatakse riidest kortsud ning voldid ja kinnistatakse töötlemisprotsessis tootele antud vormi. Eelkõige on kuum-niiske töötlemise eesmärgiks eemaldada õmblustest pinged ja suunata õmblusvarud õigele poole õmblusjoont, vastavalt toote valmistamise tehnoloogiale. [23]

Toote lõppviimistluse hulka kuulub: niidist nõopaukude õmblemine, toote puhastamine niidiotstest, valmistootte triikimine ning nõopide kinnitamine tootele. Nõopaukude asukoht märgitakse punktide abilekaali järgi ja õmmeldakse nõopaugumasinal. Valmistootde triigitakse pahemalt poolt. Triikimisele järgneb nõopide kinnitamine. [23]

5.4 Toote kvaliteedinõuded

Õmblusprotsessis toimub toodete kvaliteedikontroll kõikides tööprotsessides. Toote valmistamise käigus võivad esile kerkida mitmesugused vead, mis kahjustavad toote kvaliteeti. Kõikide operatsioonide kvaliteedikontroll väldib vigu valmistootesse. Näiteks kleidil kontrollitakse kraed, õlgu, esikinnist, pihaosa, varrukaid ja seelikuosa. [23]

5.5 Kokkuvõtte lõpptoote istuvusest ja mõõdutabeli mõõtude vastavusest

Parendatud mõõdutabeli põhimõõdud on suuremad, kui senini kasutatud mõõdutabelil. Rinnaümbermõõt on 2 cm võrra suurem ning vöö- ja puusaümbermõõt 1 cm võrra suurem.

Parendatud mõõdutabel vastab mõõtudele ning kõige suurem erinevus parendatud ja vana mõõdutabeli juures oli käsivarreümbermõõdul. Eelnevalt mitte veniva kangaga tooted jäid käsivarreümbermõõdust kitsaks ning mõõtmiste tulemusena selgus, et klientidel on suurem käsivarreümbermõõt, kui varem kasutatud mõõdutabelil.

Mõõdetud klientidel saadi esipikkuseks 42 cm, kuid välja töötatud mudeli põhjal lisati tootele 2 cm ning lõplikuks pikkuseks on tootel 44 cm. Pikkuse erinevus on tingitud kanga eripärast.

Joonisel 5.5.1 on õlale toetuv toode seljas L- suurusele vastaval modellil.

Joonis 5.5.1 Toote eestvaade, külgvaade ja tagavaade

KOKKUVÕTE

Käesoleva lõputöö eesmärgiks oli parendada Denim Dreami brändi naisfiguuri mõõdutabelit. Viimastel aastatel on kasvanud ostjate nõudlus suuremate suuruste järele, sellepärast oli tarvis kontrollida suuremate suuruste istuvust ja vastavust mõõdutabelile. Denim Dreami brändi mõõdutabeli parendamiseks külastati Denim Dreami nimelisi rõivaste poodi ning võeti klientidelt vajalikud mõõdud.

Erinevatele kehatüüpidele sobivad erinevate lõigete, kuju, materjalide, mustrite ja proportsioonidega rõivad, näevad samad riided erineva figuuri- ja kehakujuga inimestel väga erinevad välja. Mõned on kurvikamad, mõnel on kitsamad puusad või laiemad õlad.

Denim Dreami sihtrühmas ülevaate saamiseks võeti ühendust erinevate Denim Dreami nimeliste rõivapoodide klienditeenindajatega üle Eesti. Sihtrühma figuuri kindlaks tegemiseks võrreldi saadud mõõtmistulemusi Skandinaavia tüüpfiguuride N-2001 mõõdutabeliga. Mõõdutabel N-2001 põhineb mõõtmistel, mis tehti aastatel 1999-2001. Võrdluste ja analüüsimise käigus selgus, et Denim Dreami klient on puusakas ehk A-figuuriga, mille iseloomulikeks joonteks on laiemad puusad ja väljajoonistuv talje.

Käesoleva lõputöö käigus valmis parendatud Denim Dreami mõõdutabel. Parendatud mõõdutabeli ja vana mõõdutabeli suurim erinevus on käsivarreümberrõõm, klientide mõõtude põhjal on käsivarreümberrõõm suurem, kui vanal mõõdutabelil. Denim Dreami nimelise poe klienditeenindajate tagasisidest selgus ka, et mõned kleidid on suurematel suurustel käsivarremõõdult kitsad.

Bakalaureusetöö käigus kontrolliti parendatud mõõdutabeli L- suuruse istuvust. Ettevõtte poolt uue kollektiooni tootejoonise põhjal tehti moekohane lõige vastavalt parendatud mõõdutabelile ning seejärel õmmeldi valmis õlale toetuv toode, selleks et kontrollida, kas parendatud mõõdutabel on kooskõlas Denim Dreami klientide mõõtudega. Analüüsi käigus selgus, et L- suuruses õlale toetuv toode vastas L- suuruses modellile. Sellest võib järeldada, et parendatud mõõdutabeli mõõdud sobivad suuremale suurusnumbrile.

Samuti läbiti ka toote valmistamise etapid, mille käigus kinnistati teadmisi toote baaskonstruksiooni konstrueerimisel, teostati modelleering vastavalt kavandatud tegumoele ja läbiti juurdelõikus- ja õmblusprotsess, mille tulemusena valmis õlale toetuv toode. Antud lõputöö käigus õpiti tundma ka proovitoote ja lõpptoote õmblemise käigus kangaste eripärasid ja töötlemistehnoloogiat.

Lõikeid muudeti ja kohendati programmiga Gerber Accumark Design ja kasutati ka Lectra rõivadisaini programmi Kaledo Style.

SUMMARY

The aim of this bachelor thesis was improving Denim Dream's female measurement chart. In recent years, the demand for larger sizes has increased, which is why it was necessary to make sure they are in accordance with the measurement chart. To improve the measurement chart for Denim Dream brand, a clothing store was visited and the necessary measurements were taken from customers.

Although clothes with different patterns, shapes, materials, and proportions can suit for different body types, the same clothing items do not look the same with different body shapes. Some figures have more curves, some narrow hips or wide shoulders.

To get an overview of the target group of Denim Dream brand, the employees of various Denim Dream clothing stores were contacted all over Estonia. To determine the general figure of the target group, measurement results were compared with the Scandinavian figure measurement chart N-2001. The measurement table N-2001 is based on measurements made in 1999-2001. During comparisons and analysis, it turned out that Denim Dream's client has a A-figure, which is characterized by wide hips and a waist that is drawn out.

During the making of the thesis, an improved Denim Dream measurement chart was made. The biggest difference between the improved and the old measurement chart is the arm circumference. Based on the measurements taken from the customers, the arm circumference is larger than before. The feedback from Denim Dream's customer service also revealed that some dresses in larger sizes are narrower in arm size.

In the process of writing the bachelor's thesis, the L-size fit of the improved measurement chart was also checked. Based on the drawings for the new collection, the fashionable pattern according to the improved size chart was made and then sewed the product to check that the improved size chart was in line with Denim Dream's customer measurements. The analysis showed that L-size product corresponded to the L-size model. From this it can be concluded that the measurements of the improved chart are suitable for a larger size.

The stages of product manufacturing were also completed. The basic construction of the product was made, modeling was performed according to the design and the cutting and sewing process was completed. During making of the thesis, the specifics and processing technology of the fabrics were also learned while the sewing both the sample product and the final product.

The patterns were modified and adjusted with Gerber Accumark Design and Lectra's Kaledo Style clothing software.

KASUTATUD KIRJANDUS

- [1] „Denim Dream,” [Võrgumaterjal].
<https://www.denimdream.com/EE/et/Saame-tuttavaks>.
- [2] J. Fan, W. Yu and L. Hunte, Clothing appearance and fit: Science and Technology, The Textile Institute, 2004.
- [3] „Sizing system,” 2007. [Võrgumaterjal].
<https://www.sciencedirect.com/topics/engineering/sizing-system>.
- [4] R. Nayak ja R. Padhye, Garment manufacturing technology, The Textile Institute, 2014.
- [5] H. McCormack, “The shape of things to wear: scientists identify how women's figures have changed in 50 years,” 21 november 2005. [Võrgumaterjal].
<https://www.independent.co.uk/news/uk/this-britain/the-shape-of-things-to-wear-scientists-identify-how-womens-figures-have-changed-in-50-years-516259.html>.
- [6] R. Hosie, „How women's bodies have changed since 1957,” 16 märts 2017. [Võrgumaterjal]. <https://www.independent.co.uk/life-style/health-and-families/womens-body-changes-since-1957-self-image-fashion-weight-health-sizes-positive-a7633036.html>.
- [7] H. McCormack, „The shape of things to wear: scientists identify how women's figures have changed in 50 years,” 21 november 2005. [Võrgumaterjal].
<https://www.independent.co.uk/news/uk/this-britain/the-shape-of-things-to-wear-scientists-identify-how-womens-figures-have-changed-in-50-years-516259.html>.
- [8] „Scientists Claim That The Ideal Woman’s Body Exists And Here’s What It Looks Like,” 11 juuli 2018. [Võrgumaterjal]. <https://auxx.me/scientists-claim-that-the-ideal-womans-body-exists-and-heres-what-it-looks-like-by-chamalee/>.
- [9] V. Henderson ja P. Henshaw, Enesekindlaks värvide abil. Muutes välimust muudad elu!, Tallinn: Odamees, 2007.
- [10] H. Joseph-Amstrong, Patternmaking for fashion design fifth edition. Fifth edition, Los Angeles: Prentice Hall, 2010.
- [11] S. M. Scully, “What Are the Most Common Body Shapes?,” [Võrgumaterjal].
<https://www.healthline.com/health/women-body-shapes#overview>.
- [12] “Värv rõivastuses, värviteooriad rõivastumisel, ebaproportsionaalsed figuuritüübid ja neile sobiv rõivastus.,” [Võrgumaterjal].
https://www.hariduskeskus.ee/opiobjektid/roivastus/?FIGUURIT%C3%9C%C3%9CBID_JA_NEILE_SOBIV_R%C3%95IVASTUS
- [13] “5 Most Common Female Body Shapes,” [Võrgumaterjal].
<https://www.metdaan.com/5-common-female-body-shapes/>.

- [14] "A brief history of sizing systems," 19 november 2019. [Võrgumaterjal].
<https://medium.com/sizolution/a-brief-history-of-sizing-systems-ae6bd066834>
- [15] G. Cooklin, Pattern of grading for women's clothes. The technology of sizing., Blackwell Science, 1992.
- [16] S. Xia and C. Istook, "A Method to Create Body Sizing Systems," Clothing and Textiles Research Journal, 2017.
- [17] E. Bye, K. LaBat, E. McKinney and D.-E. Kim, "Optimized pattern grading," USA, 2007.
- [18] C.-H. Hsu, "Applying a bust-to-waist girth ratio approach to develop body measurement charts for improving female clothing manufacture," Department of Industrial Engineering and Management, Taiwan, 2010.
- [19] Standard. EVS-EN 13402-2002 Rõivaste suurusjähistus osa 1: Terminid, määratlused ja mõõduvõtmine, 2002.
- [20] "Mõõtuude võtmine," [Võrgumaterjal].
https://e-ope.khk.ee/oo/evoti/mootude_votmine/index4.html .
- [21] M. Asikainen and O. Hänninen., "Naisten vaatetuksen mittataulukko N-2001," Tekstiili- ja vaatetusteollisuus RY, 2001.
- [22] A. Fischer, Basic fashion design construction, USA: AV Publishing, 2009.
- [23] E. Gorelov, E. Kabanova and K. Rätsep, Naiste ja laste kergeste rõivaste õmblemise tehnoloogia, Tallinn: Eesti Riiklik Kirjastus, 1963.
- [24] "Burda Measurement Guide," [Võrgumaterjal].
<https://www.burdastyle.com/burda-measurement-guide>.
- [25] W. Aldrich, Metric pattern cutting for womens wear. 5th edition, Hong Kong: Blackwell Publishing, 2008.
- [26] H. Daanen and P. Reffeltrath, "Sizing systems," 2007. [Võrgumaterjal].
<https://www.sciencedirect.com/topics/engineering/sizing-system>.
- [27] J. Cersak, Design of clothing manufacturing proces, The Textile Institute Publishing, 2013.
- [28] M. Stiegler, Schnittkonstruktionen für kleider und blusen, 1997.

LISAD

Lisa 1 Küsimused klienditeenindajatele

Lisa 2 Naiste mõõtmistulemused- algandmed

Lisa 3 Parendatud mõõdutabel

Lisa 4 Denim Dreami vana mõõdutabel

Lisa 5 Burda mõõdutabel

Lisa 6 Inglise mõõdutabel

Lisa 7 Skandinaavia mõõdutabel

Lisa 8 Saksa (Mülleri) süsteem

Lisa 9 Kleidi baaskonstruktsiooni valmistamise etapid

Lisa 10 Toote tehnoloogiline järjestus

Lisa 1 Küsimused klienditeenindajatele

Küsimused:

1. Millises vanuses kliendid ostavad Denim Dreami brändi tooteid ?
2. Kuidas hetkel poes olevad tooted klientidele (nii meestel kui naistele) istuvuselt sobivad? (Võite tuua näiteid)
3. Kas kliendid on kurtnud toodete istuvuse üle?
4. Kas kliendid leiavad endale vastava suuruse lihtsalt?
5. Kuidas Denim Dreami toodet istuvad võrreldes teiste brändide toodetega?
6. Kas klienditel on olnud muid tähelepanekuid seoses Denim Dreami brändi toodetega?

Vastused:

1. **Ülemiste keskus:** Denim Dreami brändi ostavad umbes 20-50 aastased kliendid.
Kristiine keskus: Keskelt läbi 30-50 vanusegrupp.
Auriga: Enamasti ostavad DD brändi rõivaid meie kaupluses keskealised proudad 45-55 , lõpetamiste ajal ka väga noored, 17-19 vanuses.
Rocca al Mare: Klientideks on 20-30 aastased mehed ja 35-40 aastased naised. Teksapükse ostavad igas vanuses ja lõpukleite ka nooremad.
Viru keskus: 25- 40 aasta vanused mehed ja naised.
Pärnu Kaubamajakas: Teksapükse igas vanuses, naised vanuses 40-60.
Pärnu keskus: Vanus varieerub, oleneb palju, kuhu on minek. Klientideks on nii nooremad kui ka vanemad. Kõige noorem on olnud 11.
Nautica keskus: vanuses 25-40, Jope (Thomas) ostavad ka mehed vanuses 40-50.
T1: 25-50, mehed 20-30 ja naised 30+
2. **Ülemiste keskus:** Denim Dreamil on mõned naiste tooted, mis on on varruka osas kitsa lõikega ning vahest kliente häirib, et ei saa käsi tõsta roolis olles. Meeste toodetel ei häiri midagi.
Kristiine keskus: Kuna meie kauplust külastavad tihti ka pensionärid, tunnevad ka nemad Denim Dreami brändi toodete vastu huvi, kuid tihtilugu L või XI suurus jääb lõike poolest kitsaks. Just varruka osas. See just kollektsiooni osas, kuid pükste istuvuse poolest on übermõõt alati vastav numbrile, ainult võibolla tavapärase 32 suurus on pikem ja tihti läheb 32 suurus hoopis 34 pükste

kandjale. Kuid see positiivne, kuna tihti pikematele klientidele jääb Tommy Hilfigeri 34 lühikeseks, siis hea võimalus sobiv pikkus leida on Denim Dreami brändist.

Rocca al Mare: Mantlite ja kleitide puhul jääb varrukas kitsaks ja rinnust kitsaks.

Pärnu Kaubamajakas: Lõige istub ilusti, aga käistest kitsas, kui ei ole tegemist veniva materjaliga.

Pärnu keskus: Mitteveniva kanga puhul käisest kitsas, klientidele meeldib jakk (Eliisa), kuid rinnust jääb kitsaks ja õlgadest laiaks.

Nautica keskus: Isegi, kui võtta paar suurust suurem siis rinnust ikka kitsas (jakk Eliisa).

T1: Väga hästi ümber kleit (Dina).

3. **Ülemiste keskus:** Jah kliendid on kurtnud istuvuse üle. Rohkem naised, aga kurtmise on vähe.

Kristiine keskus: Eelpool mainitult kurdetakse just kleitide osas, et varrukas kipub kitsaks jääma, kuigi ümbermöödult on kleit sobiv ja suurem suurus jääb juba suur. Mõnikord pükste osas on tulnud tagasisidet, et kui klient soovib osta sama mudelit, mõlemat samas suuruses - nt: 26/32, siis võivad mõnikord suurused erinevad olla, üks sobib, teine nt pikk või vöökohast sootuks kitsam. Meeste puhul on kurdetud selle hooaja villaste talvemantlite üle, kus nt 48 suurus on väike, aga 50 suurus täiesti suur, ehk väga suur erinevus.

Auriga: Väga paljud kliendid, kes kannavad suurust L või XL, on kurtnud, et kleitide varrukad võiksid olla laiemad ning kleitide pikkused samuti pikemad. Enamus kleite sobiks kontorisse, kuid pikkuse pärast jäetakse ostmata.

Rocca al Mare: Lillelisel kummiga kleidil on öeldud, et vöökoht liiga madal või liiga kõrge. Puusakohtadest jäävad teksa kleidid ja teatud t-särgid suureks

Viru keskus: Mittevenivate materjalidel puhul varrukas kitsas.

T1: Mõnel kaenlaaugust kisub kleitdel (Alis, Svea), kleit Marija jääb mõnel rinnust kitsaks.

4. **Ülemiste keskus:** Jah kliendid leiavad endale vastava suuruse lihtsalt. Suuremad suurused on meil laos olemas ning kiiremas korras teenindajad toovad kliendile.

Kristiine keskus: Pigem lihtsalt, üldiselt numbrid sobivad. Just erinevused võivad tulla erinevate hooegade samades suurustes, kuigi teksa mudel sama.

Auriga: Suuruseid võiks ka rohkem teha L ja XL-i, kuna keskmine eestlane siiski pole XS, S kandja, tihti kliendid juba teavad, et nangunii suurust pole või peavad tellima ja ootama, aga nagu naistele tavaks, sooviksid nad kohe midagi ilusat endale.

T1: Pigem suuruselt väiksemad.

Pärnu keskus: Kollast naiste jopet (Lana) on väga kiidetud, et hästi kehasse töödeldud.

5. **Ülemiste keskus:** Oleneb toote lõikest, aga Denim Dreami tooted on mugavamad.

Kristiine keskus: Istuvad hästi. Võrreldes teiste brändidega, siis kliendid aina rohkem huvituvad Denim Dreami teksastest ja kui jääbki mõne teise brändi 34 pikkus pikemale naisterahvale lühikeseks, siis üldiselt alati Denim Dreami 34 pikkus on ideaalne ja saab ka 32 suurust pakkuda. Vastupidiselt lühemale kasvule jääb küll pikaks, aga kuna 30 pikkust üsna palju, siis võimalus seda pakkuda.

Pärnu keskus: Teksadel hea venivus.

6. **Ülemiste keskus:** Denim Dream toodab rohkem tooteid, mida kannavad eestlased. Tooted on tagasihoidlikud ning ei ole kirjud ega erksad, kuid elegantsed. Mida saab kanda tööpäeval, kui ka väljaminekuks.

Kristiine keskus: Otseselt ei ole, pigem ongi samade suuruste poolest, üks sobib, teine kitsam.

Auriga: Lõiked on toodetel väga ilusad ja naiselikud, sellise lihtsusega võiks bränd jätkata. Meestel võiks olla suurem triiksärgi valik, kuna hinnaklass on igati mõistlik. Materjalid ja lõiked on väga soblikud.

Rocca al Mare: Kiidetud on mustasid teksasid, et väga hea värvi püsivusega.

Pärnu Keskus: Kiidetud on lõikeid ja kangaid. Klientidele meedivad, et mantlite mudelid on klassikalised.

Nautica keskus: Kiidetud on teksasid, et väga hästi sobivad.

T1: Kiidetud musti naiste teksasid ja kleite. Kleite võiks rohkem olla ka üle põlve ning ka lühemaid mantleid. Naiste jope (Lana) kohta on öeldud, et võiks vähem lukke ja kulinaid olla.

Lisa 2. Naiste kehamõõdud

Tabel L4.1 Naiste kehamõõdud

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud								
	XS/S	S	M	XS	M	M	M	S	S
Suurus kliendi arvates	XS	S	M	XS	M	M	M	S	S
Suurus	XS	S	L	S	M	M	L	S	S
Täidlus	A36	C38	D42	D38	C40	D38	D40	B38	D36
Pikkus	166	170	177	173	168	166	182	168	164
Vanus	25	41	45	46	27	34	31	31	27
Õlgade laius	37,5	37	40	38	38	39	40,5	33,5	39
Õla pikkus	12	11	11,5	12	9,5	9,5	11,5	9,5	12
Kaela ümbermõõt	31	34	33,5	30,5	32	31,5	33,2	30	31,5
Kaelakaare pikkus	39,5	38,5	40	37	38,5	39	42	36	39,5
Selja laius	32	36,5	39	35	35	36	39,5	36,5	38
Selja pikkus	37	36,5	42	33	38,5	38,5	36	36	38
Esipikkus	41,5	42	42	39,5	40	40	42,5	41,5	38,5
Esilaius	32,5	33	38,5	31,5	38	36,5	24	31,5	37
Rinnaümbermõõt	84	86	96	86	90	88	92	89	84
Rinna kõrgus	27	23	29	22	24	26	27	25	26
Käsivarre pikkus	58	60	62	59	59	59,5	62	58	54
Käsivarre ümbermõõt	22,5	28	31,5	25	28	28,2	28,5	24,5	26,5
Randme ümbermõõt	14	17,4	16	16	16	16,3	16	15	14,5
Vööümbermõõt	64	69	82	70	75	70	76	68	68
Puusaümbermõõt	85	95	110	99	101	102	107	94	96
Sisesäär-Jala pikkus	74	79,5	85,5	81	77,5	76,5	89	79,5	74
Küljepikkus	104	110,5	119	112	109	109,5	123,5	109	106

Tabel L4.1 Naiste kehamõõdud jätk

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud								
	M	M	M	M/L	S/M	S	XS/S	S/M	L
Suurus kliendi arvates	L	M	M	L	S	M	S	L	XL
Suurus	L	M	M	L	S	M	S	L	XL
Täidlus	C44	D40	B40	D44	D38	D40	D36	C44	C46
Pikkus	167	167	171	170	175	170	174	177	168
Vanus	36	34	27	27	31	23	36	26	42
Õlgade laius	35	38,5	38	37,5	37,5	40,5	38	41	37,5
Õla pikkus	10	11	11	10,5	11,5	10	11	11	12
Kaela ümbermõõt	32,5	34	33,5	36	34	33	31,5	32,5	35
Kaelakaare pikkus	41	42	41	42	43	40,5	37	40	41
Selja laius	38,5	36,5	37,5	39,5	33,5	38,5	34	41,5	40
Selja pikkus	37,5	38,5	38,5	34,5	40	39,5	37,5	38,5	39
Esipikkus	41,5	43	41	40	40,5	41,5	38,5	43,5	44
Esilaius	37	33,5	35	33,5	34	34,5	33,5	34,5	35,5
Rinnaümbermõõt	99	91	93	100	87	93	85	99	107
Rinna kõrgus	27	30	29	27	30	25	25	30	34
Käsivarre pikkus	57,5	58,5	59	57	60	57,5	58,5	61	59
Käsivarre ümbermõõt	30,5	27	28	31,5	30	31	25	31,5	33
Randme ümbermõõt	15,5	15,5	15,7	16,5	15,5	14,5	15,5	15,5	16,5
Vööümbermõõt	81	77	75	82	68	81	66	75	91
Puusaümbermõõt	109	102	97	114	103	106	97	106	110
Sisesäär-Jala pikkus	75	80,5	81	79	79,5	81,5	80	82	76
Küljepikkus	112	108	113	112	114	116	115	112	109

Tabel L4.1 Naiste kehamõõdud jätk

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud								
	S/M	M	S/M	L	XS/S	XS	M/L	XS/S	S
Suurus kliendi arvates	M	M	M	XL	M	XS	L	XS	M
Täidlus	B42	D40	C40	B46	B40	C36	AB46	D36	D40
Pikkus	169	178	165	174	170	171	176	167	170
Vanus	27	27	31	19	19	27	27	23	28
Õlgade laius	39	40,5	38	40,5	38,5	33,5	40,5	38	40,5
Õla pikkus	12	11,5	11,3	12,5	11	11,5	11,5	12	12,5
Kaela ümbermõõt	34	33	33	37	33	30,5	34,5	31	33,5
Kaelakaare pikkus	42	41,5	39	44	38,5	37	40	37	37
Selja laius	36,5	37	37,5	37,5	32	34	39	34,5	38,5
Selja pikkus	38,5	35	37,5	38,5	37,5	36,5	39,5	36,5	39
Esipikkus	41	41,5	41	42,5	41	39	44,5	41	40,5
Esilaius	36	35	34,5	36,5	35,5	32,5	35	32,5	33,5
Rinnaümbermõõt	94	91	93	102	92	82	102	85	93
Rinna kõrgus	27	29	28	28	27	27	30	26	29
Käsivarre pikkus	59	58,5	55,5	56,5	57	56	62,5	65,5	60
Käsivarre ümbermõõt	30,5	29,5	31	32,5	24,5	24	31	26	28
Randme ümbermõõt	15,5	16	15	16	14,5	14	15,5	14	15
Vööümbermõõt	76	75	79	81	71	68	82	66	75
Puusaümbermõõt	100	104	98	106	94	89	101	99	102
Sisesäär-Jala pikkus	79	81,5	81	80	78	80,5	80,5	90	78,5
Külje pikkus	113	118	109	114	114	113	118	111	113

Tabel L4.1 Naiste kehamõõdud jätk

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud								
	XS	M	S/M	S/M	L	XS	XS/S	S	XS/S
Suurus kliendi arvates	XS	M	M	M	XL	S	XS	S	S
Täidlus	C36	C40	D40	D38	AB48	B38	D36	C36	A38
Pikkus	164	183	165	174	160	166	167	179	162
Vanus	21	39	27	22	36	19	27	28	19
Õlast õlani	39,5	40,5	37,5	40,5	42	41	37,5	38,5	38,5
Õla pikkus	14,5	12	11	11	13	11,5	10	12	11
Kaela ümbermõõt	31	33	34	33	38	30,5	31	30	32,5
Kaelakaare pikkus	36	38	38	38	41,5	40	41	39	39
Selja laius	35,5	38	33	37	43	35	34,5	37	36
Selja pikkus	36	39	36,5	39,5	41	35,5	36	38	34,5
Esipikkus	35,5	42,5	38	37	46	38	37	38,5	33,5
Esilaius	30	37	33	34,5	36	34	32,5	32,5	32,5
Rinnaümbermõõt	84	94	90	88	110	89	84	86	87
Rinna kõrgus	25	29	24	24	32	25	26	29	25
Käsivarre pikkus	56	61	58	59	54	56	56	63	56
Käsivarre ümbermõõt	25	28,5	29	28,5	36,5	28,5	27,5	26,5	27
Randme ümbermõõt	15,5	15	15,5	15	16,7	15	14,5	15	15,5
Vööümbermõõt	69	72	79	71	90	67	66	70	71
Puusaümbermõõt	92	101	101	100	108	94	95	94	89
Sisesäär-Jala pikkus	77	89	79,5	80,5	67	79,5	78,5	86,5	74
Külje pikkus	109	121	109	117	103	111	111	120	110

Tabel L4.1 Naiste kehamõõdud jätk

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud								
	XS/S	S	S/M	XS/S	M	M/L	L	XS	S
Suurus kliendi arvates	XS	XS	L	XS	M	L	XL	XS	M
Suurus	C38	C36	D42	D36	D38	C42	A48	D34	D38
Pikkus	180	164	165	165	170	161	180	160	164
Vanus	20	30	26	30	38	22	58	30	34
Õlgade laius	37	38	38	39	37	40	44,5	38	40
Õla pikkus	11,5	10	12	10	12,5	12,5	14	12	12,5
Kaela ümbermõõt	30	30,5	32	30,5	31,5	32,5	36	28,5	32
Kaelakaare pikkus	38,5	39	39,5	40	43	39	43	40	36
Selja laius	33	33,5	38	31,5	35,5	36,5	41	34,5	36
Selja pikkus	37	36,5	37	36	37	37,5	36	37,5	35,5
Esipikkus	37,5	36,5	37	36	37	37,5	36	27,5	35
Esilaius	35	33,5	35	30	33,5	34,5	39,5	28	34
Rinnaümbermõõt	86	85	96	84	88	97	108	81	86
Rinna kõrgus	26	26	28	27	28	29	36	24,5	22
Käsivarre pikkus	60	55	58	56	59,5	56,5	61,5	57	58,5
Käsivarre ümbermõõt	26	26	33	28	27	30	32,5	26	28,5
Randme ümbermõõt	14	15	14,5	14,5	15,5	16	16	14,5	14,5
Vööümbermõõt	64	65	77	67	73	77	91	62	75
Puusaümbermõõt	95	93	110	96	102	106	107	91	103
Sisesäär-Jala pikkus	87	71,5	76	83,5	81	71	83	71	74
Külje pikkus	120	98	111	112	115	108	116	103	107

Tabel L4.1 Naiste kehamõõdud jätk

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud								
	M/L	XS	XS	XS	XS	M	S/M	XS	XS
Suurus kliendi arvates	L	XS	XS	XS	XS	M	M	XS	S
Suurus	B44	D36	B36	C36	C36	D40	D40	C36	B38
Pikkus	168	167	167	170	168	181	165	162	157
Vanus	25	31	28	23	22	21	38	35	29
Õlgade laius	40	37	36,5	36,5	39	40,5	43	36	37
Õla pikkus	13	11,5	12	13	11,5	14	14,5	10,5	11,5
Kaela ümbermõõt	32,5	32	30	31,5	30,5	32,5	33	29	33
Kaelakaare pikkus	37,5	36	34,5	34,5	36	40	39,5	34	36
Selja laius	39	33,5	39	35,5	36	38,5	37,5	38	35
Selja pikkus	38,7	38,5	35	37	36,5	40,5	36,5	36,5	30,5
Esipikkus	38,5	38	36,5	38,5	38,5	40	38	35,5	38
Esilaius	33	35	29,5	32,5	32	37	35,5	30,5	34
Rinnaümbermõõt	99	82	86	85	85	92	89	83	88
Rinna kõrgus	27	26	27	26	28	29	27	25	29
Käsivarre pikkus	57	55	57,5	58	56,5	63	56	59	51,5
Käsivarre ümbermõõt	32,5	28	25	26	24,5	27	30	27	26,5
Randme ümbermõõt	16	15,5	14,5	14,5	14	16	16,7	14,5	15,5
Vööümbermõõt	83	68	66	69	66	73	75	65	74
Puusaümbermõõt	104	96	89	93	91	103	104	91	91
Sisesäär-Jala pikkus	75	78,5	77,5	81,5	75	82	78,5	76	72,5
Külje pikkus	108	109	109	111	109	123	111	110	103

Tabel L4.1 Naiste kehamõõdud jätk

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud								
	L/XL	S	S	M/L	M	M	XS	S/M	M
Suurus kliendi arvates	XL	XS	XS	XL	S	L	XS	S	S
Suurus	XL	XS	XS	XL	S	L	XS	S	S
Täidlus	C46	C36	B36	C46	C38	AB42	C34	D36	A38
Pikkus	170	173	164	177	168	170	165	170	158
Vanus	42	18	34	45	29	56	20	34	56
Õlgade laius	41	39,5	39	41	39,5	41	36	36,5	38,5
Õla pikkus	12,5	11,5	12,5	13	14,5	14	11	12	12
Kaela ümbermõõt	33,5	30	30,5	34	33	33	30	31,5	31,5
Kaelakaare pikkus	37,5	36	36,5	38	39	39	37	34,5	38,5
Selja laius	38,5	36,5	34,5	37,5	37,5	41	34,5	31	35,5
Selja pikkus	39,5	40,5	35	38	36	37,5	33,5	38	38,5
Esipikkus	46	39	36,5	46,5	36,5	42,5	36	36,5	37
Esilaius	38	31,5	30,5	36,5	30,5	30	31,5	34,5	36,5
Rinnaümbermõõt	103	84	82	104	86	98	82	81	86
Rinna kõrgus	32	27	23	32	24,5	29	27	24	28
Käsivarre pikkus	58	58,5	54	60	60,5	58,5	56,5	59	53,5
Käsivarre ümbermõõt	34	24,5	24,5	31	28	28	26,5	26,5	25,5
Randme ümbermõõt	16	14,5	14,5	16,5	16,3	15,5	14,5	15,5	15
Vööümbermõõt	84	63	69	86	73	85	64	69	72
Puusaümbermõõt	113	93	88	113	96	96	91	97	88
Sisesäär-Jala pikkus	81,5	83	72	81	77	80,5	76	78	70,5
Külje pikkus	116	116	105	115	111	113	106	111	104

Tabel L4.1 Naiste kehamõõdud jätk

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud								
	XS-M	S/M	S/M	XS	S-M	S	L	L	XS/S
Suurus kliendi arvates	XS-M	S/M	S/M	XS	S-M	S	L	L	XS/S
Suurus	M	M	M	XS	S	S	M	XL	M
Täidlus	B40	D38	B38	D36	B38	B38	C40	C44	B40
Pikkus	171	167	163	164	165	165	175	176	162
Vanus	20	21	52	24	21	18	38	35	20
Õlgade laius	39,5	38	37,5	38,5	38	36,5	42,5	42,5	37,5
Õla pikkus	12	12	12	12,5	11,5	11,5	13,5	13	13
Kaela ümbermõõt	32	32	31,5	30	31	30,5	30,5	33,5	30,5
Kaelakaare pikkus	38	40	37,5	35	35	36,5	39	40,5	37,5
Selja laius	36	35	34	34,5	35	37,5	37	39	33
Selja pikkus	37	36,5	37,5	35	37	35,5	38,5	41,5	35
Esipikkus	42,5	36,5	44	34	38	36,5	39	40,5	39,5
Esilaius	34	37	37	33	32,5	32,5	38	40	34,5
Rinnaümbermõõt	94	88	90	81	87	88	93	100	90
Rinna kõrgus	28	26	30	21	26	26	26	28	26
Käsivarre pikkus	60	60	58,5	60	56,5	59	61,5	62	56,5
Käsivarre ümbermõõt	31,5	27,5	26	27,5	26,5	29	28	31,5	29,5
Randme ümbermõõt	15,5	14	15,5	14	14,7	15,5	16	15,5	16
Vööümbermõõt	73	73	73	68	68	69	76	91	69
Puusaümbermõõt	96	99	93	96	91	91	102	107	96
Sisesäär-Jala pikkus	79,5	75,5	74	75	72,5	76	77,5	81,5	73
Külje pikkus	109	110	107	109	103	107	115	120	105

Tabel L4.1 Naiste kehamõõdud jätk

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud								
	L/XL	M/L	S	M	M/L	XS/S	S	XS	XL
Suurus kliendi arvates	2XL	L	XS	S	XL	XS	XS	XS	XL
Suurus	2XL	L	XS	S	XL	XS	XS	XS	XL
Täidlus	AC52	B42	C36	D36	C44	C36	D36	D36	B48
Pikkus	172	168	162	168	163	160	164	167	174
Vanus	43	60	54	51	53	37	50	35	55
Õlgade laius	42	40	36	37	39	36	38	35	44
Õla pikkus	14	12	11,5	11,5	12,5	10,5	11,5	11	15
Kaela ümbermõõt	39,5	32	31,5	33	34	31,5	32	30	36,5
Kaelakaare pikkus	42	41,5	35	41	42	38	36	43	41
Selja laius	46,5	38	33,5	32	38	36	34	35	40,5
Selja pikkus	43	37	35,5	37	36	35,5	35	39	41
Esipikkus	44,5	41	38	38	39,5	39	39,5	39,5	45
Esilaius	41	36	33	33	40,5	28	34,5	33,5	40
Rinnaümbermõõt	120	97	86	83	98	83	82	84	109
Rinna kõrgus	32	31	25	25	29	26	26	26	32
Käsivarre pikkus	62	62	56	58	57	54	59	59	60
Käsivarre ümbermõõt	42	29,5	27,5	26	32,5	27	28	29	34
Randme ümbermõõt	18	17	14,5	14,5	16	14,5	15	14	17
Vööümbermõõt	105	80	71	69	83	68	68	66	97
Puusaümbermõõt	112	99	92	97	106	92	94	94	113
Sisesäär-Jala pikkus	77,5	77	73	75	77	73	80	79	78
Külje pikkus	116	111	105	110	109	104	110	107	115

Tabel L1.1 Naiste kehamõõdud jätk

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud								
	S/M	38	36	M	M	38	M	40	S
Suurus kliendi arvates	S/M	38	36	M	M	38	M	40	S
Suurus	M	M	XS	M	M	L	L	L	XS
Täidlus	D40	D38	D36	D42	D42	B42	C44	D42	C36
Pikkus	169	175	166	160	173	164	160	158	170
Vanus	24	30	26	45	38	48	41	53	43
Õlgade laius	41	41	39	38	41	41,5	40	38,5	37,5
Õla pikkus	12,5	12,5	12,5	12,5	12	12	12,5	12,5	11,5
Kaela ümbermõõt	33	31	29,5	34	33	34,5	35	37	30,5
Kaelakaare pikkus	42	38,5	36	38	38	38	38	36	37
Selja laius	36	34	36	34	34,5	39	37	36,5	34
Selja pikkus	39	42,5	39	38	39	37	40	41	39
Esipikkus	43	43,5	38	42	43	40	41	42	40
Esilaius	35	35,5	32	33	35	35,5	34,5	35	31,5
Rinnaümbermõõt	85	88	86	91	90	95	100	97,5	83
Rinna kõrgus	28	29	25	29	31	27	29	31	27
Käsivarre pikkus	61	62	57	55	59	57	59	56	59
Käsivarre ümbermõõt	27,5	29	25	34	29,5	30,5	30	28	24
Randme ümbermõõt	15,5	15,5	15	16,5	15,3	15,5	16	15	15,5
Vööümbermõõt	74	72,5	64	77	75	81	90,5	80	66,5
Puusaümbermõõt	103	99	96	110	108	101	110	108	90,5
Sisesäär-Jala pikkus	80	84	75	71	79	74,5	70	71	80
Külje pikkus	113	114	107	103	115	108	107	100	113

Tabel L4.1 Naiste kehamõõdud jätk

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud								
	L	M	XS	S/M	XS/S	XS/S	M/L	XS/S	M
Suurus kliendi arvates	L	M	XS	S/M	XS/S	XS/S	M/L	XS/S	M
Suurus	L	M	S	M	S	XS	L	XS	M
Täidlus	AB46	C40	D36	B42	C38	C36	C44	A38	C40
Pikkus	160	170	170	173	164	170	170	165	175
Vanus	41	38	29	25	37	43	29	34	38
Õlgade laius	39	38	34,5	40	37	38	39	38,5	41,5
Õla pikkus	12	10,5	12,5	12,5	12	11	11,5	11	12,5
Kaela ümbermõõt	38	31	32	34	31,5	31	34,5	34	33
Kaelakaare pikkus	43	40	40	39	37	38	40	39,5	42
Selja laius	39	32,5	34,5	38	35	34	38,5	35,5	36
Selja pikkus	40	39	40,5	39	39	40	39,5	35	37,5
Esipikkus	42	44	42	42,5	42	42,5	42	38	41
Esilaius	39	33,5	35	36,5	33,5	33	33	33	35,5
Rinnaümbermõõt	104	91	86	96	87	83,5	100	87	94
Rinna kõrgus	31	26	27	28	26	24	32	25	26
Käsivarre pikkus	58,5	60	59	61	57,5	59	58	57	61,5
Käsivarre ümbermõõt	31,5	27,5	25,5	30	27	29	31	28	30
Randme ümbermõõt	16	14,5	15	16	15,5	15	15,5	14,5	16
Vööümbermõõt	83	71	67,5	74,5	72	67	73	69	79
Puusaümbermõõt	101	100	97	98	97	92	106	89	102
Sisesäär-Jala pikkus	74	77	82	82	78	78,5	77	77	84
Külje pikkus	105	112	112	117	107	112	111	109	114

Tabel L4.1 Naiste kehamõõdud jätk

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud								
	M	L/XL	S/M	S/M	M	L	M/L	S/M	XL
Suurus kliendi arvates	M	L/XL	S/M	S/M	M	L	M/L	S/M	XL
Suurus	M	XL	S	M	XL	XL	L	S	2XL
Täidlus	C40	C44	D36	C40	C44	B46	C40	D38	AB50
Pikkus	167	174	170	173	177	168	173	175	176
Vanus	44	50	19	19	24	26	41	20	34
Õlgade laius	37,5	40	39	38,5	39	40	42	36,5	44,5
Õla pikkus	11,5	35	11,5	11,5	12	12,5	14	11,5	15
Kaela ümbermõõt	32	30,5	31,5	32	34	34	34,5	31	36
Kaelakaare pikkus	36,5	41,5	41	40	39	40	42	36,5	44
Selja laius	37	36	37	36,5	39	39,5	40,5	35	42
Selja pikkus	38,5	39	39	39	40,5	36	37,5	38,5	45
Esipikkus	41	42,5	38,5	39,5	40	41,5	42,5	38,5	46,5
Esilaius	33,5	39	37,5	35	38,5	37,5	35,5	30,5	38
Rinnaümbermõõt	92	99	84	92	101	102	94	88	114
Rinna kõrgus	31	35	22	26	31	30	30	25	37
Käsivarre pikkus	61	63,5	58,5	59	60	61	63	59,5	60
Käsivarre ümbermõõt	28	30,5	27	28	30	33,5	29,5	28	32,5
Randme ümbermõõt	15	16,5	15	14,5	16,5	16,7	14,7	15,5	16,5
Vööümbermõõt	71	83	64	72	84	87	79	70	100
Puusaümbermõõt	102	106	98	99	107	108	101	101	110
Sisesäär-Jala pikkus	77	80	80,5	79	82	80	83	84	83
Külje pikkus	112	117	115	115	119	116	116	114	115

Tabel L4.1 Naiste kehamõõdud jätk

Mõõdu nimetus	Naiste kehamõõdud						
Suurus kliendi arvates	S/M	S	S	S	XL	M	L
Suurus	S	M	XS	S	XL	L	XL
Täidlus	D36	B40	D36	A40	D44	D42	D44
Pikkus	164	167	160	175	175	162	175
Vanus	21	47	17	33	54	39	24
Õlgade laius	37	36,5	36	40	41,5	38	38,5
Õla pikkus	10,5	11,5	10,5	14	13,5	13	13
Kaela ümbermõõt	34	31,5	31	35,5	35,5	30	34
Kaelakaare pikkus	38	36,5	37	41	44	38	40
Selja laius	32,5	35	35	38	41	36	37
Selja pikkus	35,5	41,5	38	38,5	44	35,5	38
Esipikkus	40	44	43	43,5	44	41	46,5
Esilaius	32	34	31,5	35,5	37	34,5	36
Rinnaümbermõõt	84,5	90	84	92	103	96	102
Rinna kõrgus	26	32	26	28	31	31	32
Käsivarre pikkus	59	57	59	63	62	57	61
Käsivarre ümbermõõt	27	31,5	26,5	25	32	26,5	34
Randme ümbermõõt	14,5	15,5	15	15,5	16	13	17
Vööümbermõõt	68	76	68	73	91	76	84
Puusaümbermõõt	95	94	96	91	112	112	114
Sisesäär-Jala pikkus	75,5	78	76	85	81	76	79
Külje pikkus	107	111	108	115	117	108	115

Lisa 3 Denim Dreami parendatud mõõdutabel

Tabel L3.1 Denim Dreami parendatud mõõdutabel

Mõõdu nimetus	XS	S	M	L	XL	2XL
Rinnaüumbermõõt	84	88	93	98	104	110
Vööüumbermõõt	66	70	75	80	86	92
Puusaüumbermõõt	92	96	101	106	112	118
Kaelaüumbermõõt	31,6	32,4	33,2	34	35	36
Alumine kaelaüumbermõõt	37,2	38	38,8	39,6	40,2	41
Selja pikkus	37,8	38,2	38,6	39	39,5	40
Rinna kõrgus	27,8	28,3	28,8	29,3	29,8	30,3
Esilaius	32	33,5	35	36,5	38	39,5
Esipikkus	40,5	41	41,5	42	42,5	43
Õlapikkus	11,5	12	12,5	13	13,5	14
Õlast õlani	37,3	38	39,4	40,8	42,2	43,6
Käsivarreüumbermõõt	26	27	28,5	30,5	32,5	34,5
Randmeüumbermõõt	15	15,5	16	16,5	17	17,5
Käsivarre pikkus	57,5	58	58,5	59	60	61

Lisa 4 Denim Dreami vana mõõdutabel

Tabel L4.1 Denim Dreami vana mõõdutabel

Mõõdu nimetus	XS	S	M	L	XL	2XL
Rinnaüumbermõõt	82	86	91	96	102	108
Vööüumbermõõt	65	69	74	79	85	91
Puusaüumbermõõt	91	95	100	105	111	117
Selja laius	31,7	33	34,4	36	37,6	39,2
Selja pikkus	38,2	38,5	38,8	39,1	39,4	39,7
Rinna kõrgus	28	28,5	29	29,5	30	31
Esilaius	33,8	35	36,3	37,8	39,3	40,8
Esipikkus	44,5	45	45,5	46	46,5	47
Õlapikkus	11,7	12	12,3	12,6	12,9	13,1
Õlast õlani	35,7	37	38,3	39,6	40,9	42,2
Käsivarreüumbermõõt	24,8	26	27,4	28,8	30,3	31,8
Randmeüumbermõõt	14,5	15	15,5	16	16,5	17

Lisa 5 Burda mõõdutabel

Lisa L5.1 Burda mõõdutabel [24]

Naiste suurustabel						
Mõõdu nimetus	36	38	40	42	44	46
	168 cm					
Rinnaümberrõõt	84	88	92	96	100	104
Vööümberrõõt	66	70	74	78	82	86
Puusaümberrõõt	90	94	98	102	106	110
Selja pikkus	41	41,5	42	42,5	43	43,5
Käsivarrepikkus	59	60	60	61	61	61
Kaelaümberrõõt	35	36	37	38	39	40
Külje pikkus	102	103	104	104	105	105
Esipikkus	44	45	46	47	48	49
Rinna kõrgus	26	27	28	29	30	31
Käsivarreümberrõõt	27	28	29	30	31	32

Lisa 6 Inglise mõõdutabel

Tabel L6.1 Inglise mõõdutabel [25]

Standardised kehamõõdud						
Mõõdu nimetus	160-170 cm					
	10	12	14	16	18	20
Rinnaüumbermõõt	82	87	92	97	102	107
Vööüumbermõõt	62	67	72	77	82	87
Puusaüumbermõõt	87	92	97	102	107	112
Selja laius	33	34,2	35,4	36,6	37,8	39
Rinna laius	30,5	32	33,5	35	36,5	38
Õlapikkus	11,9	12,2	12,5	12,8	13,1	13,4
Kaelaüumbermõõt	35,6	36,8	38	39,2	40,4	41,6
Käsivarre üumbermõõt	26,4	28	29,6	31,2	32,8	34,4
Randmeüumbermõõt	15,5	16	16,5	17	17,5	18
Selja pikkus	39,5	40	40,5	41	41,5	42
Esipikkus	39,5	40	40,5	41,3	42,1	42,9
Küljepikkus	103	104	105	106	107	108
Käsivarrepikkus	57,3	58	58,7	59,4	60,1	60,8

Tabel L7.2 Inglise mõõdutabel [25]

Standardised kehamõõdud					
Mõõdu nimetus	160-172 cm				
	XS	S	M	L	XL
	6-8	8-10	12-14	16-18	20-22
Rinnaüumbermõõt	78	82	90	98	106
Vööüumbermõõt	62	66	74	82	90
Puusaüumbermõõt	86	90	98	106	112
Selja laius	32	33	35	37	39
Rinna laius	29,4	30,6	33	35,4	37,8
Õlapikkus	11,7	11,9	12,4	12,9	13,4
Kaelaüumbermõõt	34,5	35,5	37,5	39,5	41,5
Käsivarreüumbermõõt	25,4	26,6	29	31,4	33,8
Randmeüumbermõõt	15	15,5	16,5	17,5	18,5
Selja pikkus	40	40,4	41,2	42	42,8
Esipikkus	40	40,4	41,2	42	42,8
Küljepikkus	101,5	102,5	104,5	106,5	108,5
Käsivarrepikkus	57,3	57,8	58,8	59,8	60,8

Lisa 7 Skandinaavia mõõdutabel

Tabel L7.1 Skandinaavia mõõdutabel [21]

Skandinaavia mõõdutabel C-tüüpi figuur						
168 cm						
Mõõdu nimetus	C36	C38	C40	C42	C44	C46
Rinnaüumbermõõt	84	88	92	96	100	104
Vööüumbermõõt	68	72	76	80	84	88
Puusaüumbermõõt	92	96	100	104	108	112
Kaelaüumbermõõt	34,2	34,7	35,2	35,7	36,2	36,7
Alumine kaelaüumbermõõt	37,7	38,2	38,7	39,2	39,7	40,2
Selja laius	34,2	35,3	36,4	37,5	38,6	39,7
Selja pikkus	40,6	40,8	41	41,2	41,4	41,6
Rinna kõrgus	27,0	27,9	28,8	29,7	30,6	31,5
Esipikkus	43,6	44,2	44,9	45,7	46,6	47,6
Rinnalaius	28,2	29,6	30,7	31,8	33,2	33
Õlapikkus	12,2	12,4	12,6	12,8	13,0	13,2
Õlast õlani	36	36,6	37,3	37,9	39	39,6
Käsivarrepikkus	57,1	57,3	57,5	57,7	57,9	58,1
Käsivarreüumbermõõt	27,1	28,6	30,1	31,1	32,1	33,1
Randmeüumbermõõt	15,6	15,9	16,2	16,5	16,8	17,1

Lisa 8 Mülleri mõõdutabel

Tabel L8.1 Mülleri mõõdutabel [28]

Müller (Saksamaa süsteem)						
Mõõdu nimetus	36	38	40	42	44	46
Rinnaüumbermõõt	84	88	92	96	100	104
Vööüumbermõõt	68	72	76	80	84	88
Puusaüumbermõõt	94	97	100	103	106	109
Kaelaüumbermõõt	35,4	36	36,6	37,2	37,8	38,4
Selja pikkus	41,4	41,6	41,8	42	42,2	42,4
Rinna kõrgus	27,3	28,1	28,9	29,7	30,5	31,3
Esipikkus	44,7	45,3	45,9	46,5	47,1	47,7
1/2 Selja laius	16	16,5	17	17,5	18	18,5
Esilaius	17,4	18,2	19	19,8	206	21,4
Õlapikkus	12	12,2	12,4	12,6	12,8	13
Käsivarrepikkus	59,6	59,9	60,2	60,5	60,8	61,6
Käsivarreüumbermõõt	26,8	28	29,2	30,4	31,6	32,8
Randmeüumbermõõt	15,4	15,8	16,2	16,6	17	17,4

Lisa 9 Kleidi baaskonstruksiooni valmistamise etapid

Tabel L9.1 Kleidi baaskonstruksiooni valmistamise etapid

Tähis	Kirjeldus	Pikkus
Sk+L _{Sk}	Selja kõrgus	20,3 + 1 = 21,3 cm
Sp	Selja pikkus	38,4 cm
Pp	Puusa pikkus	58,7 cm
-	Kleidi pikkus	106 cm
$\frac{1}{2} (Sl + L_{Sl})$	$\frac{1}{2}$ (Selja laius+ lisa)	18,25 + 0,5 = 18,75 cm
$\frac{2}{3} (Käkl + L)$	$\frac{2}{3}$ (Käeaugukaare laius+ lisa)	$\frac{2}{3} (10,75 + 1,5) = 8,2$ cm
$\frac{1}{3} (Käkl + L)$	$\frac{1}{3}$ (Käeaugukaare laius+ lisa)	$\frac{1}{3} (10,75 + 1,5) = 4$ cm
$\frac{1}{2} (Rl + L_{Rl})$	$\frac{1}{2}$ (Rinnalaius+ lisa)	18,75 + 1,5 = 20,25 cm
$\frac{1}{10} R\ddot{u} + 0,5$	Rinnaümberrõõd	8,8 + 0,5 = 9,3 cm
$\frac{1}{2} Kkl$	Kaelakaarelaius	= 6,9 cm
$\ddot{O}p + L_{\ddot{O}p}$	\ddot{O} lapikkus+lisa	13 + 1 = 14 cm
		5,1cm
(10-18) - 2	Esiosa kaelakaar, õlajoon.käeaugukaar	18,4 cm
Ep	Esipikkus	42 cm
Rk	Rinna kõrgus	29 cm
$\frac{1}{20} R\ddot{u}$	$\frac{1}{20}$ Rinnaümberrõõd	4,9 cm
$\ddot{O}p$ (lisata)	\ddot{O} lapikkus	13 cm
$\frac{1}{2} Kkl - 0,5$ cm	$\frac{1}{2}$ Kaelakaarelaius	6,4 cm
$\frac{1}{2} Kkl + 1$ cm		7,9 cm
$\frac{1}{2} Kkl + 0,5$ cm		
	Esiosa kaelakaar	
	Esiosa õlajoon	
	Esiosa käeaugukaar	
$\frac{1}{4} V\ddot{u} - 1$ cm		
$\frac{1}{2} (V\ddot{u} + L)$		$\frac{1}{2} (80 + 4) = 42$ cm
Punktide 35-37 vahele jääv osa läheb esisissevõtteks. Seljakeskjoonest $\frac{1}{3}(\frac{1}{2} Sl+1)$ kaugusel asuvasse sissevõttesse 2-3 cm. Sissevõtte pikkus vööjoonest mõlemas suunas 14-16 cm		
Puusajoone laiendus		$\frac{1}{2} (105 + 4) = 54,5$ cm

Lisa 10 Toote tehnoloogiline järjestus

Tabel L10.1 Toote töötlemise tehnoloogia erialade selgitus

Tähis	Selgitus
K	Käsitsitööd (lõikamine, märkimine)
U	Universaalmasin
Ä	Äärestusmasin
Nõa	Nööpaukmasin
D	Dubleerimine
V-tr	Vahetriikimine
L-tr	Lõpptriikimine

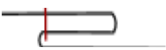

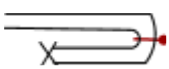

Tabel L10.2 Tehnoloogilise töötlemise tingtähistete seletused

Tingtähis	Selgitus
	Juurdelõikus, vastasmärkide tegemine
	Triekraud
	Nööpauk
	Nööp
	peitlukk
	Dubleermaterjal
	Põhimaterjal

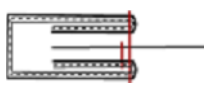
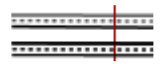

Tabel L10.3 Toote õmblemise tehnoloogia

Jrk. nr	Jagumatu op. nimetus ja kirjeldus	Tehnilised tingimused	Op. eriala	Piste klass	Kasutatud seadmed ja abivahendid	Tingtähis
1.	Kanga ettevalmistamine juurdelõikuseks	Triikimise temp 150°C	V-tr	-	Triekraud	
2.	Lekaalide paigutamine kangale, juurdelõikus	-	K	-	Käärid Lekaalid	
3.	Dubleerida manseti pealmine pool, esikinnis, krae detail.	Dubleerimise temp: 130°C Kiirus: 2,8	D	-	Dubleerpress	

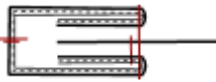
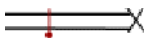
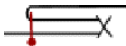

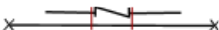

Tabel L10.3 Toote õmblemise tehnoloogia jätk

Jrk. nr	Jagumatu op. nimetus ja kirjeldus	Tehnilised tingimused	Op. eriala	Piste klass	Kasutatud seadmed ja abivahendid	Tingtähis
4.	Rinna- ja seljasissevõtete õmblemine	Sissevõtte pikkus- 14 cm Pistetihedus 5p/cm Nõel nr 80 Niit nr 120	U	301	Universaalmasin	
5.	Sissevõtte triikida seljakeskjoone poole.	Triikimise temp 180°C	V-tr	-	Triikraud	
6.	Esikinnise õmblemine- Kinnitad esiosa pöördevaru.	Pöördeosa laius- 2,25 cm Kinnitus-õmbluse kaugus- 0,1 cm Tepingu kaugus murdejoonest- 0,1 cm	U	301	Universaalmasin	
7.	Õlaõmbluse õmblemine	Õv 1,0 cm	ÄU	504+401	5- niidiline äärestusühendusmasin	
8.	Õlaõmbluse triikimine seljaosa poole	Triikimise temp 150°C	V-tr	-	Triikraud	
9.	Küljeõmbluse õmblemine (parempoolne)	Õv 1,0 cm	ÄU	504+401	5-niidiline äärestusühendusmasin	
10.	Küljeõmblus triikida seljaosa poole	Triikimise temp 150°C	V-tr	-	Triikraud	
11.	Vasakpoolsed küljed enne peitluku õmblemist äärestada	-	Ä	504	3- niidiline äärestusmasin	

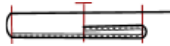

Tabel L10.3 Toote õmblemise tehnoloogia jätk

Jrk. nr	Jagumatu op. nimetus ja kirjeldus	Tehnilised tingimused	Op. eriala	Piste klass	Kasutatud seadmed ja abivahendid	Tingtähis
12.	Vasakpoolsed küljeõmblused ühendada	Õv 1,5 cm	ÄU	504+401	5- niidiline äärestus-ühendusmasin	
13.	Õmblusvarud triikida seljaosa poole	Triikimise temp 150°C	V-tr	-	Triikraud	
14.	Vasakule küljele jätta kinnise ava. Kinnise ava täkestada	Kinnise pikkus 30 cm	K	-	Käärid	
15.	Varruka küljeõmblus	Õv 1,0 cm	ÄU	504+401	5- niidiline äärestus-ühendusmasin	
16.	Varruka õmbluse triikimine	Triikimise temp 150°C	V-tr	-	Triikraud	
17.	Manseti õmmelda ringseks	Õv 1,0 cm Pistetihedus 5p/cm Nõel nr 80 Niit nr 120	U	301	Süstikpiste universaalmasin	
18.	Manseti ühendamise varruka alläärde	Tepingu laius 0,2 cm Pistetihedus 5p/cm Nõel nr 80 Niit nr 120	U	301	Süstikpiste universaalmasin	
19.	Alus- ja pealiskrae detailide ühendamise	Õv 0,5 cm Pistetihedus 5p/cm Nõel nr 80 Niit nr 120	U	301	Süstikpiste universaalmasin	
20.	Asetada krae kaelakaare pahemale poolele ja ühendada aluskrae poolt	Õv 0,7 cm Pistetihedus 5p/cm Nõel nr 80 Niit nr 120	U	301	Süstikpiste universaalmasin	

Tabel L10.3 Toote õmblemise tehnoloogia jätk

Jrk. nr	Jagumatu op. nimetus ja kirjeldus	Tehnilised tingimused	Op. eriala	Piste klass	Kasutatud seadmed ja abivahendid	Tingtähis
21.	Kraepoolte ühendusõmbluse juurest triikida kant ning teppida	Õv 0,1 cm Triikimise temp 150°C	U	301	Süstikpiste universaalmasin	-
22.	Murda krae pooleks ning kinnitada pealiskrae paremalt poolt.	Õv 0,1 cm Pistetihedus 5p/cm Nõel nr 80 Niit nr 120	U	301	Süstikpiste universaalmasin	
23.	Varrukate õmblemine käeaugukaarele	Õv 1,0 cm	ÄÜ	504+401	5. niidiline äärestusühendusmasin	
24.	Varruka õmblusvaru triikimine esi- ja seljaosa poole	Triikimise temp 150 °C	V-tr	-	Triikraud	
25.	Seelikuosa detailide ja ülemise osa ühendamine vööjoonel	Õv 1,0 cm	ÄÜ	504+401	5- niidiline äärestusühendusmasin	
26.	Asetada peitlukk vasakule küljele, peitluku ühendamine.	Õv 1,0 cm Pistetihedus 5p/cm Nõel nr 75 Niit nr 120	U	301	Süstikpiste universaalmasin Spetsiaalne presstald luku õmblemiseks	
27.	Allääre töötlemine kahekordse palistusega	Õv 0,1 cm	U	301	Süstikpiste universaalmasin	

Tabel L10.3 Toote õmblemise tehnoloogia

Jrk. nr	Jagumatu op. nimetus ja kirjeldus	Tehnilised tingimused	Op. eriala	Piste klass	Kasutatud seadmed ja abivahendid	Tingtähis
28.	Nööpaukude asukoha märkimine	Nööpaugu kaugus	K	-	Joonlaud Pliiats/kriit	-
29.	Nööpaukude õmlemine: Esi-kinnisele õmmelda nööpaugud keskjoonele esiäärega paralleelselt.	-	Nöa		Nööpaugu- masin	
30.	Nööpide asukoha märkimine	Nööpide vahe 8 cm	K		Joonlaud Pliiats/kriit	-
31.	Nööbid õmmelda esikinnisele hõlma keskjoonele märgitud kohtadele.	Nööpide vahe 8 cm	K		-	
32.	KNT	Triikmise temp 150 °C	L-tr	-	Triikraud	
33.	Lõppviimistlus- Lõigata ära lahtised niidi otsad.	-	K	-	Käärid	